

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN – EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ**

LİSANS TEZİ

**İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARININ
İNCELENMESİ**

**ASLI BEKTAŞ
20081974**

LEFKOŞA, 2012

KIBRIS TÜRK EDEBİYATI YAZARLARINDAN

İSMAİL BOZKURT

ROMANLARI

ASLI BEKTAŞ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ
GİRİŞ

1.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN HAYATI VE ESERLERİ

HAYATI
ESERLERİ
KAZANDIĞI ÖDÜLLER

2.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARININ İNCELENMESİ

YUSUFÇUKLAR OLDU MU?
BİR GECEDE
MANGAL
BİR GÜN BELKİ

3.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARI İLE İLGİLİ YAZILAR

VEYSEL DİKMEN
ATILLA ÖZKIRIMLI
METİN TURAN

4.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT İLE YAPILAN RÖPORTAJ

KAYNAKÇA

ÖNSÖZ

Türk Edebiyatı Tarihi, pek çok edebiyatçıların çalışmalarıyla doludur. Bu edebiyatçılardan bir kısmı ortaya koyduğu ürünlerle gerek yaşadıkları dönemlerde gerekse yaşamını yitirdikten sonra bile unutulmayıp Türk edebiyatında derin izler bırakmışlardır. Bu yazarlardan biride birçok türde eserler veren adı kaynaklarda geçen İsmail Bozkurt'tur. İsmail Bozkurt hakkında daha fazla bilgiye ulaşabilmek ve onu daha iyi anlayabilmek için bu çalışmayı yapmaktayım. Bu tez çalışması ile Kıbrıslı bir yazar olan İsmail Bozkurt'un, Türk edebiyatına katkıda bulunduğu ve kazandırdığı eserlerden roman türünü inceleyip okuyucunun daha iyi tanınmasına olanak buldum. Çalışmalarımın asıl kısmını İsmail Bozkurt'un romanlarına ayırdım. İsmail Bozkurt'un hayatına ve eserlerine yer verirken, romanlarını tahlil edip, incelemeyi ön planda tuttum. Bu çalışmamda İsmail Bozkurt'un romanlarıyla ilgili başka yazarlarımızın yazılarına da yer vermek istedim. İsmail Bozkurt ile bire bir yapmış olduğum sıcak, samimi ve içten röportajımı bu çalışmaya dâhil etmek istedim.

Bu çalışmayı yaparken beni yetiştiren hocalarımdan, gerekli kaynaklardan bazı yardımlar aldım. Çalışmamdaki bir kısım eksikliklerimi ve yanlışlıklarımı tespit ederek beni uyaran ve yeniden gözden geçirmemi sağlayan Dr. Şevket Öznur'u minnetle anıyorum. Benimle ilgilenip yardımcı olan Sayın İsmail Bozkurt'ta da ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

KIBRIS, Mayıs 2012

ASLI BEKTAŞ

GİRİŞ

‘ Roman öyle bir aynadır ki hayat ve doğanın bütün yüzleri onda yansır’

Taine

‘ Roman ahlakın aynasıdır. Onun objektifi gördüğü manzarayı alır.’

Hüseyin Rahmi Gürpınar

‘ Roman bize yansıttığı cemiyetle beraber onu hükmü altında bulunduran düzenleyici fikrinde emrindedir. Bu ortak ölçü ile birlikte, cemiyet neyse romanda odur.’

Peyami Safa

‘ Hayatta olup da romana girmeyen şey yoktur. Romana sınır çizilmez. Yeter ki gerçekten alınan unsurlar, bütün bir iç zenginliğinin beslendiği hayal gücü ile yeni varlıklar alsın, hayattaki varlıkları bile sürükleyerek, onları gölgede bırakacak bir gerçek olsun.’

Suat Kemal Yetkin

Roman; yaşanmış ya da yaşanabilecek olayları yer ve zaman göstererek ele alan uzun düz yazı biçiminde yazılmış eserlerdir.

Roman terimi, Roma İmparatorluğu içindeki halkların kullandığı bozulmuş Latinceye verilen addır. Bu bozuk Latince ile yazılan ilk destan ve halk öykülerine roman denmiş; bu terim sonradan belli bir türün adı olmuştur. Bugünkü roman ve öyküyü anımsatan ilk eser Rönesans’tan sonra yazılmıştır. Bu eser Giovanni Boccacio’nun yazdığı yüz küçük öyküden oluşan Dekameron’dur. Roman türünün ilk en önemli örneği diyebileceğimiz 16.yy sonlarına doğru İspanya’dan Miguel De Cervantes’in yazdığı Don Kişot olmuştur.

Roman türü, edebiyatımıza Tanzimat döneminde çeviri yoluyla girmiştir.

Yusuf Kamil Paşanın Fenenol’dan çevirdiği Terceme_i Telemak, Victor Hugo’nun Sefiller Daniel Defoe’nun Hikâye_i Robinson adlı eserleri ilk çevrilen eserlerdendir.

20.yy Kurtuluş Savaşının etkisi, dil devrimi, okuma yazma oranının artması, yeni eğitim kurumlarının açılması roman türünde eserlerin ve roman yazarlarının çoğalmasına neden olmuştur.

İsmail Bozkurt'ta roman türünde de eser veren Kıbrıs Türk yazarlarından. Roman türü Kıbrıs Türk Edebiyatına; 19. yy sonlarında, İngiliz Yönetiminin ilk yıllarında girdi. Kıbrıs Türk Edebiyatının ilk romanı İstanbul'da yayımlanan ilk romandan 31 yıl sonra ortaya çıkar. Kaytazade Mehmet Nazım'ın yazdığı 'Yadigâr_1 Muhabbet'tir.' Daha sonra İsmail Bozkurt dört roman yayımlamıştır. 'Yusufçuklar Oldu mu?'(1987), Mangal(1995), Bir Gün Belki(2002), Bir Gecede(2005) adlı yapıtlarıyla roman sahasında Türk Edebiyatına katkıda bulunur.

1) KUDRET, Cevdet, Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman, Varlık Yayınları, İstanbul 1981

1.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT

(LARNAKA 1940_)

24 Şubat 1940 tarihinde Güney Kıbrıs'ta, Larnaka'ya bağlı Boğaziçi Köyünde doğdu. 1958'de Mağusa Namık Kemal Lisesi'ni bitirdikten sonra, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi'ne devam etti.1962'de mezun olduktan sonra Ada'ya dönerek Türk Cemaat Meclisi'nin Belediyeler Müfettişi oldu. 1963'de Rum EOKA Teşkilatı'nın Türkleri topluca yok etmeye yönelik AKRİTAS Planı'nı uygulamaya geçmeleri üzerine, TMT saflarında silahlı direnişe katıldı. 1964'de çevredeki köylerin oluşturduğu Geçitkale_Boğaziçi Bölgesi'nde Mücahit komutanı olarak göreve başladı. Bu görevini 1967 yılı sonuna kadar sürdürdü. Bu arada 'Mücahit' adlı haftalık bir gazete yayımladı, pek çok sosyal_kültürel etkinlikler düzenledi, yöresel futbol ligi kurdu. Bozkurt, Kültür Bakanlığı döneminde yaptıklarıyla kültür_sanat çevrelerince büyük takdir toplamıştır.

1968'de Belediye Müfettişliği görevine döndü. 1970'de Milletvekilliğine seçildi ve 1990 yılına kadar dört dönem(20 yıl) milletvekilliği yaptı. Bu arada 1973'te Türk Cemaat Meclisi Başkanlığına seçildi ve 1975 Şubatına kadar bu görevi yürüttü.1975 ve 1983'de kurulan iki kurucu Meclis'te görev aldı ve anayasaların yapılmasında etkin görev yüklendi. Parti genel başkanlığı yaptı.1985_1986 yılları arasında KKTC Turizm ve Kültür Bakanlığı yaptı.

1990 yılındaki Cumhurbaşkanlığı seçiminde aday oldu, ama kazanamadı. İsmail Bozkurt'un Kıbrıs Türk Halkının çok partili demokratik hayata geçmesinde önemli katkıları oldu. Anayasa ile birçok yasanın yapılmasında etkin görev yaptı.

1933_1995 yılları arasında Kıbrıs Türk Sanatçı ve Yazarlar Birliği, 1995_2002 tarihleri arasında Doğu Akdeniz Üniversitesi Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Başkanlığı yaptı. 1998 yılında kurulan önderliğini yaptığı KIBATEK 'Kıbrıs, Balkanlar, Avrasya, Türk Edebiyatları' Vakfı'nın 'Türk dili, edebiyat ve çeviri dergisi Turnaların' Genel Yayın Yönetmenliğini yürütmektedir.

İsmail Bozkurt, Kıbrıs Türk tarihindeki birçok ilklere imza attı. Bakanlık yıllarında, KKTC kültür Bakanlığı'nın ilk kitap yayınlarını başlattı. Bir daha yapılmayan Kitap Fuarı ilk kez O'nun Bakanlık döneminde açıldı. İlk Devlet Resim_Heykel Sergisi'ni o açtırdı. Kıbrıs Türk derneklerine, eski tarihi binaları tahsis ederek, hem binaların korunmasını, hem de derneklerin mekâna kavuşmasını sağladı. Kıbrıs'ta ilk Uluslar arası Halk Oyunları Şenliği'ni ve ilk Güzellik Yarışmasını düzenledi. Türkiye'de düzenlenmekte olan sanat bienallerine KKTC'li sanatçıların katılmalarına ilk kez olanak sağladı. Üç romanı da başka dillere çevrilip kitap olarak yayımlandı.15 araştırma kitabını yayıma hazırladı. Çok sayıda uluslar arası konferansa katılıp bildiriler sundu. Birçok bildirisi KKTC, Türkiye, Azerbaycan, Özbekistan, Macaristan, Estonya gibi ülkelerde yayımlandı.

Ulusal ve uluslararası nitelikte ödüller kazandı. Bu bağlamda üç kez fahri doktora unvanıyla ödüllendirildi. Kitap olarak yayımlanmış roman, gezi notu ve denemeleri yayımlandı. Çeşitli gazete ve dergilerde deneme, gezi notu, öykü ve köşe yazıları yayımlandı. İsmail Bozkurt önce politik kişiliği ile tanındı. Uzun yıllar süren bir politik yaşamı olmuştur. Romanlarında folklor/halk kültüründen de öğeler kullanmaktadır.

ESERLERİ

Yusufçuklar Oldu mu?(1987)Roman

Mangal(1995)Roman

Bir Gün Belki(2002)Roman

Bir Gecede(2005)Roman

Bücür(2006) yk 

Puşkin'in Ağacı(2001)Deneme

Kızıl Meydanda Bir Uçak(1987)Gezi

KIBATEK S RECI(1998_2002)Bildiriler

KAZANDIĞI ÖDÜLLER

İsmail Bozkurt, çalışmalarından dolayı onlarca kurum tarafından ödüllendirildi.

 nemli  d ller şunlardır:

- 1) Necati  zkan Vakfı Edebiyat  d l _1992('Yusufçuklar Oldu mu?' romanı için)
- 2) Necati  zkan Vakfı Edebiyat  d l _1995('Mangal' romanı için)
- 3) Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı(T RKSAV)'ın 'Türk Dünyasına Hizmet  d l _1999(Başkanı olduğu DA _KAM' ın çalışmaları için)
- 4)Folklor Araştırmaları Kurumu'nun 'Türk Halk Kültürüne Hizmet  d l _1999'
- 5) Doğru Yol Kültür Sanat Dergisi(Prizren_Kosova)'nın 'Süleyman Brina Balkanlar Türk Kültürü Hizmet  d l _1999'

- 6) Uluslararası Doğu-Batı Akademisi(Bükreş_Romanya)'Onur Belgesi(Diplome d'Honneur)_1999'
- 7) Bakü(Azerbaycan)Ali Diploması Koleji(Üniversitesi)Fahri Doktorluk Beratı_1999
- 8) Struga(Makedonya)Belediyesi'nden' Makedonya Edebiyatına Katkı Beratı(Charter to İsmail Bozkurt for his outstanding contribution to the affirmation of the Macedonian Literatura and Culture in Macedonia and North Cyprus)_2000
- 9) Folklor Araştırmaları Kurumu'nun 'Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü_2000'(Başkanı olduğu DAÜ_KAM' ın çalışmaları için)
- 10) Necati Özkan Vakfı Ödülü_2000'(Başkanı olduğu DAÜ_KAM' ın çalışmaları için)

2.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARININ İNCELENMESİ

MANGAL

Kıbrıslı olan üniversite öğrencisi Mustafa, Ankara'da okumaktadır. Kıbrıs'taki seçim sürecinde arkadaşlarıyla birlikte iktidarı yıkmak için çalışmalar yapmış, başarılı olamamışlardır. Bu seçimlerde babası ile zıt görüşlerdeydiler. Ankara'dayken de kafaları hep Kıbrıs'taydı. Mustafa dikkatini derslerine yoğunlaştırmakta güçlük çekiyordu. Mustafa'nın bu duruma canı çok sıkılıyordu. Mustafa mimarlık okumak istemiştir. Fakat hem kazanamadığı için hem de babası istiyor diye makine mühendisliğinde okuyordu. Mustafa Ankara'yı çok sevmiş, tek sıkıntısı dersleriydi. Bir türlü başarı sağlayamıyordu.

Mustafa dayısının oğlu Mete ve yakın arkadaşı Cenk ile birlikte apartman dairesinin zemin katında oturuyorlardı. Zemin katta otururken, camın önünden yoldan geçenleri seyretmek ona zevk veriyor ama bu durumun olumsuz yönleri de oluyordu. Çevrenin çocukları sürekli pencerenin önünde top oynuyorlar, çok gürültü yapıyorlardı. Artık sınavlar başlamıştı. Mustafa çalışmak için odasına girmiş, uzunca bir süre çalıştıktan sonra gürültüler gelmeye başlamıştı.

Mustafa dışarıda çocukların toplandığını görmüştü. Çocuklardan gitmelerini istedi ancak aralarından biri bu duruma karşı çıkmıştır. Bu duruma Mustafa çok sinirlenmiş ve çocuğun yanına gitmiştir. Çocukla tartışmaya başladılar. Tartışma esnasında yanlışlıkla çocuğun tişörtü yırtıldı. Çocuk ise Mustafa'yı tehdit ederek apartman koştu.

Mustafa başından geçen olayları Mete'ye anlatır. Çocuğun babası taksicilik yapıyordu. Eve sabah çıkıp gece gelirdi. Aradan biraz zaman geçtikten sonra kapıları çaldı. Çocuğun annesi ve taksici babası gelmişlerdi. Taksici küfür ederekten Mustafa'ya saldırmaya başlamıştı. Bunun üzerine cenk geldi ve taksiciye ne olduğunu sordu. Cenk'i gören ondan korkan taksici biran gevşedi ve gitmiştir. O gün hep evde oturmuşlardı. Akşama doğru Mete'nin kız arkadaşı Aysel oturmaya gelmişti. Hep birlikte yemeğe oturdular. Sonra aralarına arkadaşları Bekir katıldı. Bekir politika hastasıydı.

Mustafa ve arkadaşlarının oturduğu ev artık yaşanmaz olmuştu. Üst katlarında oturan altı çocuklu bir aile her gün ses çıkartıyor, mahallenin çocukları ayrı ses yapıyorlardı. Mustafa başka bir eve taşınmak istiyordu. Arkadaşlarının maddi durumu nedeniyle taşınamıyorlardı.

Ertesi gün Mustafa okul dönüşü dolmuştan inmiş yemek yapmak için alışveriş yapacaktı. Karşıdan karşıya geçerken sarı taksinin üzerine doğru geldiğini gördü hemen

kenara kaçmıştır. Taksiyi üzerine süren apartman komşusu hırçın çocuğun babasıydı. Şaşkınlık ve korku içinde kendini eve atmıştı. Başına gelen olayı arkadaşlarına anlattı. Cenk çok öfkelenmiş arkadaşları zor sakinleştirmişlerdi. Taksici Mustafa'yı her seferinde tehdit ediyordu. Mustafa artık iyice korkmaya başlamış ve olayı arkadaşlarına anlatmıştı. Ders çalışmadığından yakınlardan bu evden taşınmak gerektiğini söylüyordu. Yeni eve taşınmaya karar verdiler. Sınavlar bitince yeni evlerine taşınacaklardı. Babasının bu duruma düşünüyordu. Tek başına bir evde kalmasını istiyordu. Mustafa babasına çok kızardı. Annesine kısa davranması, çıkarıcı olması, dayısına karşı hep sert davranması Mustafa'yı babasına karşı soğutuyordu. Babası, dayısına 'Rumca hain' diye saldırırken dayısı ise ülkeyi soyan yiyen kişilerin kendisi olduğunu söylüyordu. 1964'te Kıbrıslı öğrenciler savaşmak üzere gönüllü olarak Erenköy'e giderken son anda kaçtığını herkesin önünde kayınbiraderinin yüzüne vurmuştu. Mustafa dayısı ile babasının dargınlığını artık öğrenmişti.

Mustafa, Cenk ve Mete Maltepe'de istedikleri gibi bir ev bulmuşlardı. Sahibiyle yüze görüşmek istediler. Cenk ve Mustafa şık giyinerek yola çıktılar. Ev sahibi Afife, Mustafa'yı görünce şaşırmış onu ölen kocasına benzetmişti. Yirmi yıl önce doğmadan karnından zorla alınan oğlunu da kocasına benzeterek düşlemişti. Kocasını Selahattin'in resmiyle konuşurdu. 'Mustafa oğlumuz olamaz mı' diye resmiyle konuşup, düşünürdü.

Mustafa, Mete ve Cenk yeni evlerine taşındılar. Akşam iş dönüşü Afife yanlarına uğramıştı. Herhangi bir şeye ihtiyaçlarının olup olmadığını sordu, onları yemeğe davet etti. Afife'ye yemeğe gittiler. Mustafa yaz tatili için Kıbrıs'a döneceklerini söylemişti. Afife ise karamsarlığa kapılmış ruhsal bunalıma girmişti. Mustafa'yı gerçek oğlu gibi sevmeye başlamıştı bu durumu ona anlatmayı düşünüyordu. Afife hep kendi kurduğu düşler dünyasındaydı. Mustafa yaz tatili için Kıbrıs'a gidecekti ve vedalaşmak için Afife'nin yanına gitti. Afife'nin Mustafa'ya olan yakın davranışları Cenk ve Mete tarafından yanlış anlaşılmış her seferinde dalga geçiyorlardı. Mustafa bu yakınlığı bir anne bir abla sıcaklığı gibi görüyordu. Afife bu yakınlığın nedenini anlattı. İlk andan beri Mustafa'yı oğlu olarak görüyordu. Kendisini ikinci bir annesi olarak görmesini istiyordu. Mustafa bu durumu kabul etti.

Mustafa'nın uzun bir yaz tatilinden sonra artık Ankara'ya dönme vakti gelmişti. Tatilde Londra'ya gitmiş orada akrabasının yardımıyla Mary adında güzel, çekici bir İngiliz kızıyla arkadaş olmuştu. Birlikte geziyor, güzel günler geçiriyorlardı. Artık Ankara'ya gelmiş evin yolunu tutmuştu.

Ertesi gün Afife'ye gidip hasret giderdiler. Mustafa sık sık Afife'ye uğruyor, akşam yemeğini çoğunlukla birlikte yiyorlardı. Afife ona hediyeler alıyordu. Artık bu durum Mustafa'yı sıkışmış ona anne olarak bakamıyordu bir dişi olarak görüyordu.

Afife, Mustafa'yı her seferinde anne şefkati ile öpüp okşuyor, seviyordu. Mustafa'da bu olay farklı bir durum yaratmış ve kendini tutamamıştır. Mustafa pişmanlık duyuyordu. 'Beni oğlu gibi gören birine nasıl bunu yaparım.' düşüncesi içindeydi. Afife ise olan bitene anlam veremiyor hem de kızamıyordu. Mustafa'dan kopmak onu yitirmek istemiyordu. Mustafa zor durumdadır. Olayı arkadaşlarına anlatıp içini de dökemiyordu. Kendisiyle dalga geçeceklerini düşünüyordu, utanıyordu. Annesi yaşındaki bir kadına tecavüz etmişti. Afife'nin karşı koymaması, direnmemesi bir nebze olsa içini rahatlatıyordu. Mustafa, Afife ile yedi gün sonra karşılaşmıştı. Afife Mustafa'yı teselli ediyor, hem oğlu hem de erkeği olmasını istiyordu. Sık sık buluşup birlikte oluyorlardı. Mustafa, Afife'nin gebe kalmasından korkuyordu. Afife ise korkulacak bir şeyin olmadığını söylemişti. Bu konuda Mustafa'ya yalan söylemişti.

Mustafa, Afife ile olan ilişkilerini arkadaşlarına söylemiştir. Afife'deki değişiklikler çevredekiler tarafından fark ediliyor, dedikodu çıkıyordu. Bu dedikoduları duyan kardeşi Afife'yi görmeye gelir. Aralarında tartışma çıktı. Ömer'i evden kovdu. Ömer giderken tehdit ediyordu.

Bir gün Afife sokakta yürürken gözüne 'Prof. Dr. Mehmet Coşkunsel Doğum ve Kadın hastalıkları Uzmanı' diye bir tabela ilişmişti. Doktor bazı testler yaptıktan sonra hamile olduğunu söyledi. Afife sevinçle evin yolunu tuttu. Hamile olduğunu Mustafa'ya söylemişti. Bu haber karşısında Mustafa çok şaşırmış Afife'nin kendisini kullandığını düşünmüştür. Afife ise Mustafa'yı yakıştırmaya çalışmıştı. Hiçbir beklentisinin olmadığını sorumluluğun tamamen kendisine ait olacağını, istediği vakit kendisini bırakabileceğini söylüyordu. Afife'nin karnı büyümüş, bu durum çevredekiler tarafından dedikodu haline gelmişti. Yengesi ile Ömer bu söylentiler üzerine Afife'yi görmeye gitmişlerdir. Tartışmaya başladılar. Ömer bebeği doğurmamasını istiyordu. Afife ise ısrarla bebeği doğuracağını söylüyordu. Ömer ablasını tokatlayıp, küfürler edip, tehditler saçıyordu.

Mustafa'nın babası Osman birkaç gün âlem yapmak için Ankara'ya gelmişti. Mustafa'nın bu durumdan haberi yoktu. Osman'ın arkadaşı Özdeş onu her geldiğinde Ankara'da karşılar, isteklerini görürdü. Arkadaşlıkları karşılıklı çıkara dayanıyordu. Osman oğlunu görmeye Maltepe'ye gitmişti. Mustafa'yı görmüş, sonra kalacağı otele dönmüştü.

Mustafa ertesi gün babasının yanına otele gitti. Babasına çocuğunun olacağını söyledi. Babası çok kızmış 'kadını çocuğu aldırması için ikna edeceksin' demiştir. Bu duruma Mustafa

karşı çıkmış babasından tokat yemiştir. Osman, Mustafa'yı İngiltere'ye yollayacağını orada okuyup böylece askerlik derdinden kurtulacağını söylüyordu.

Mustafa bu konuşma ile babasının zayıf bir yönünü de öğrenmişti. Mustafa'nın kafası karışmış Afife ile ilişkilerinin olamayacağını anlamıştı. Babasının düşüncelerine karşılık intikam olarak okulu bırakmaya karar vermişti. Kıbrıs'a dönüp askerliğini yapacaktı. Böylesinin Afife içinde daha iyi olurdu. Babası ile ipleri koparması Mustafa'yı mutlu etmişti. On gün sonra Kıbrıs'a uçuyordu. Gitmeden önce Afife'ye evlenmeleri için yalvarmış ama Afife kabul etmemişti. Hemen dayısının evine gidecek askerlik gününe kadar orada kalacaktı. Artık babasının baskısından kurtulup, kendi kararlarını kendi vereceği düşüncesindeydi. Gözlerinin önüne kebab şişlerle dolu mangal gelmişti. Kıbrıs aklına geldi mi mangal düşlerdi. Kıbrıs'ı çok özlemişti artık uçak inmiş Kıbrıs'a kavuşmuştu.

KARAKTERLER

BAŞKARAKTER= Mustafa 18 yaşını bitirmiş, Kıbrıslı bir gençtir. Orta boylu, ince yapılı, kumral, güzel yüzlü dış görünüşü itibariyle bakımlı olmayı, şık görünmeyi seven biridir. Babası ile hep zıt görüşlere sahiptir. Vatan sevgisi içinde olan, vatani için canını feda etmekten çekinmeyen bir gençtir. Ev sahibi Afife ile ilişki yaşamaktadır.

YAN KARAKTERLER

AFİFE= 45 yaşında, zayıf, orta boylu, kumral, bakımsız ama güzeldir. Maddi durumu iyidir. Daha önce evlilik yapmıştır. Eşi ölmüş, dul yalnız yaşayan bir kadındır. Mustafa ile yaşadığı ilişkiden bir çocuğu olacaktır.

METE= Mustafa'nın dayısının oğludur. Kısa boylu, tıknazca, kumral, sakallı güzel yüzlüdür. Mustafa ile aynı evde kalıyorlar, mimarlık okuyor.

CENK= Mustafa ve Mete ile aynı evde kalan yakın arkadaşlarıdır. Boylu poslu, güçlü kuvvetli, iriyarıdır. Spora düşkün olduğundan beden eğitimine girmiştir. Arkadaş canlısı onları koruyan, öfkeli olduğunda zor yatışan bir gençtir.

MUSTAFA'NIN ANNESİ= İnsancıl, çıkarıcı ve sonradan görme olmayan üç çocuk annesi bir kadındır. Eşinin davranışlarına çok kızar.

MUSTAFA'NIN DAYISI= Eniştesi ile araları hep bozuk olan birisidir. Vatanseverdir. Üniversite yıllarında gönüllü olarak Erenköy'e gidip savaşmıştır.

PROF. DR. MEHMET COŞKUNSEL= Doğum ve kadın hastalıkları uzmanıdır. 60 yaşında orta boylu, zayıf, dazlak, bıyısız, gözlüklü, güleç yüzlü babacan birisidir. Afife'ye hamile olduğunun haberini verir.

AYSEL= Mete'nin kız arkadaşı, aynı üniversitede okuyorlar. Orta boylu, incecik vücudu olan düz kumral saçları, ak teni, bal rengi gözleri olan güzel yüzlü bir genç kızdır.

BEKİR= Mustafa, Mete ve Cenk'in üniversiteden arkadaşları Kıbrıslı gençtir. Lakabı Filozoftur. Çok konuşur, politika hastasıdır. Kıbrıs'taki siyasi olayları yakından takip eder.

METE'NİN BABASI= Dürüst bir kamu görevlisidir. Sendikal harekette hep ön safta yer almıştır. Düzenbaz işlerle çok para kazanma olanağı bulmuşsa da o bu durumu seçmemiştir.

SEVDA= Afife'nin yakın arkadaşı, aynı yerde çalışıyorlardır. Şen şakrak dul bir kadındır.

MARY= Mustafa'nın yaz tatili için Londra'ya gittiğinde orada tanıştığı sarışın, çok güzel İngiliz kıızıydı. Üniversitede okuyor. Çekici ve işveli biriydi. Mustafa'yı mutlu etmeye çalışırdı.

İKİNCİL KARAKTERLER

OSMAN= Mustafa'nın babasıdır. Uzun boylu, zayıf tepesinde saç olmayan, bıyiksız zampara biridir. Çok zengindir. Avukat yazıhanesi olan, iktidar partisinin etkili yöneticisidir. Bakanlık ve milletvekilliği yapmıştır. Çıkarıcı, baskıcı her şeyin kendi istediği gibi olmasını istiyor. Dünya yansa umurunda değildir. Eşini sürekli aşağılayan kaba davranan bir adamdır. Askerlikten kaçan milliyetçiyim duygularıyla geçinen düzenbaz biridir.

ÖZDEŞ= Kısa boylu, şişko, bıyiksızdır. Osman ile arkadaşlıkları çıkara dayanıyordu. Menfaatçidir. Büyükelçilikte ateşe olarak çalışıyor. İktidar partisinin sadık elemanı idi. Osman Ankara'ya geldiğinde ona kadın ayarlardı.

AFİFE'NİN YENGESİ= Afife'nin ölmüş ağabeyini eşidir. Geçimsiz birisidir. Afife'ye namusunun hesabını soran ama zamanında kendi uygunsuz işler yapan birisidir.

ÖMER= Afife'nin kardeşidir. Uzun boylu, kır saçlı ve sakallıdır. Afife'yi döver ve tehdit eder.

ASİL NADİR= İktidarın başında bulunan, ülkeyi soyan birisidir.

TAKSİ= Mustafa ile aynı apartmanda oturan, hırçın çocuğun babası, kısa boylu, cılız, asabi bir adamdır. Mustafa'yı her seferinde tehdit edip, canına kast etmek isteyen birisidir.

ÇOCUK= Mustafa ile aynı apartmanda oturan, tartıştığı hırçın, haşarı, asi ruhlu, cin gibi bir çocuktur.

ARKA KARAKTERLER

CENK'İN BABASI= Genç yaşta emekli olmuş. Lefkoşa'da kendi mahallesinde bir bakkaliye dükkânı açmıştır.

SALAHETTİN= Afife'nin ölen kocasıdır. Mustafa'yı ona benzetir.

Denktaş, İki yaşlı adam, Komşular, Profesörler, Kıbrıslı öğrenciler, Mustafa'nın kız kardeşi ve küçük kardeşi apartman kapıcısı, uçaktaki hostes, doktorun sekreteri, Mustafa'nın akrabası

MEKÂN

Olay üç ayrı mekânda geçmektedir. Ankara, Kıbrıs, Londra'da geçer.

AÇIK MEKÂN= Mustafa yaz tatili için gittiği Londra'da Mary ile tanışması, onunla gezip güzel günler geçirmesi. Afife'nin yanında geçirdiği zamanlar neşe ile eve dönmesi, Kıbrıs'ta geçirdiği zaman, mangal sefası, Girne'ye gidip denize girdiği zamanlar ve arabasıyla Dere boyunda, Girne Caddesinde tur atmaya bayılırdı.

KAPALI MEKÂN= Mustafa'nın mutsuz olduğu anlardır. Ankara'da ilk oturduğu apartmanda başka bir dairede kalan bir çocuk ve taksici babasıyla tartıştığı zamanlardır. Bir gün Afife'nin evine gittiğinde onun hamile olduğunu öğrendiği anlardır. Otel odasında babası ile tartışıp tokat yediği zamanlardır.

ZAMAN

ROMANIN YAZILIŞ ZAMANI= 1991

KRONİK ZAMAN= Vardır. Olaylar belirli bir sıra içinde gelişmektedir.

AKRONİK ZAMAN= Ara ara geriye dönüşler görülür. Sf:25'te Mustafa'nın dayısı '1964'te Kıbrıslı öğrenciler savaşmak üzere gönüllü olarak Erenköy'e giderken son anda kaçtığını' kayınbiraderinin yüzüne vurmuştur. Sf:44'te Mustafa, Ankara'ya giderken uçaktaki sarışın hostesi Londra'da tanıştığı Mary'e benzetip onunla yaz tatilinde gezdiği günler aklına gelip dalıyor.

DİL VE ÜSLUB

Sade bir dili vardır. Roman üç kısımdan oluşur. Az da olsa ikilemeler görülür.(sık sık, öldüreceğim seni, öldüreceğim seni)gibi. Bazı yerlerde Kıbrıs şivesi ile kullanılan sözlüklere rastlarız.(gardaş, geleceyyik, kesin be, sanki bilmen) gibi

Argo ve küfürlü kelimeler yer tutar. Anlamını pek fazla duymadığımız Kıbrıs ağzı ile söylenen kelimeler yer alır.(Ganara, tekeş, şaşmalı, havrası, hıkdeyiciler)Olaylar uzun uzun anlatılmıştır. Sıklıkla deyimler kullanılmıştır.(dem vurmak, soyup soğana çevirme, kuyruk acısı, gıkı çıkmamak, beynini kemirme kendi kendine güvey olma)

Ara ara ev, oda tasvirleri yapılmıştır. Sf:28'de 'huzur verici salon, üç kişilik kanepeler, üç koltuktan oluşan bir takım çevresinde altı sandalye dizili yemek masası, televizyon' sf:31 'iki kişilik karyola, gömme dolap, tuvalet masası, bir koltuk... Yatağın tam karşısında ise çerçeveli büyük boy bir fotoğraf asılıdır.

Üslup akıcıdır. Kıbrıs kültürünü anlatan sözlükler kullanılmıştır.(Kahve kültürü, şiş kebap, şeftali kebabı, mangal kokusu)

BAKIŞ AÇISI

Yazar _anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.

YUSUFÇUKLAR OLDU MU?

Kıbrıslı olan kemal çalıştığı bakanlıkta bir üst düzey yöneticisidir. Eski TMT(Türk Mukavemet Teşkilatı)çilerdendir. Bakanı tarafından işten kovulmuştur. O kızgınlıkla evinin yolunu tutmuştur. Evde onu karşılayan kimse olmamıştır. Eşi Ayşe oğlu doğuşçuda alarak evi terk etmiştir. İkinci bir darbe yemişti, eşinin evi terk etmesinin nedenini de bulamamıştır. Sabah eşiyle küçük bir tartışmaları olmuştu. Ama bu tartışma evi terk edecek boyutta değildi. bu olayların üzerine arabasına atlayıp Magosa da tek yaşayan annesinin evine doğru yol almıştır. Kemal'in ailesi Geçitkale de oturuyordu.1963'te Rum saldırılarından sonra babası oraya göç etmiştir. Ayşe il aşk evliliği yapmamıştır. Kemal üniversite yıllarında nilüfer ile

çalgınca aşk yaşamıştı. Erenköy'de iken onunla iletişim kuramamış ve izini yitirmiştir. Babasının isteğiyle Ayşe ile evlenmiştir. Ayşe Kemal'i çok sevmekte adeta tapmaktaydı. Fakat Kemal oralı bile olmuyor bu evlilik yüreğindeki acıyı dindiremiyordu. Ona karşı duygularında sevgi değil, görev duygusu vardı. Evliliklerinin başında Ayşe çalışmak istiyor. Kemal kabul etmiyordu. 1963'te savaş başladığında Kemal cepheye koşmuştu. Kardeşlerinin eşleri, kız kardeşleri Sıdika, eşi Ayşe ve çocuklar aynı evde toplanmışlardı. Böylece birbirlerine sahip çıkarlar düşüncesi vardı. Fakat savaş zamanı Kemal ile Ayşe'nin kızları Yasemin kimse fark etmeden bahçeye oyun oynamaya çıkmış ve Rum tarafından atılan havan mermisi bahçede patlamış Yasemin paramparça olup yaşamını yitirmişti. Kemal bu sebepten Ayşe'yi sorumlu tutuyor, hiç affetmiyordu. İyi olmayan ilişkileri bu sebeple daha da soğumuştur. Kemal kendini işine vermiş, boş zamanlarında da Spor Kulübünde geçirmeye başlamıştır. Orada başkan oluyor. Çoğu zaman akşam yemeğine bile eve uğramıyordu. Kemal'in Doğuş adında beş yaşında bir oğlu vardı. Oğlunu çok seviyordu. Ayşe sessiz, az konuşan, saygılı ve ağırbaşlı biriydi. O sabah Ayşe, Kemal'e hafta sonu pikniğe gitmek istediğini söylemiş Kemal'in kabul etmemesi üzerine ilk defa Ayşe sesini yükseltip bağırıyordu. Ayşe'nin canına tak etmiş ve evi terk etmişti. Kemal'in annesi Faize evde tek yaşıyordu. Kızının ya da oğullarının kendisine uğrayacağı günleri hep beklerdi.

Kemal'i görünce hem sevinmiş hem de yalnız gördüğü için içinde bir tedirginlik olmuştu. Faize, Ayşe ile Kemal'in kavga ettiğini öğrenmişti. Kemal gün boyu yorulmuş, uyumaya gitmişti. Bu sırada Faize eline Lefkara işini almış, geçmişe dalmıştı:

Faize 63 yaşın çok güzel bir kadındı. Genç kızken herkes ona 'Çerkez Kızı' diyordu. 19 yaşında evlenmiş Kemal, Mehmet, Mustafa, Sıdika, Taner adında çocukları olmuştur. Çocuklarından Kemal'i bir başka severdi. İçlerinden bir tek Taner okumamıştı. Babaları Osman diğerlerine sert davranırken bir tek Taner'i şımartmıştır. Taner Londra'da kaçak olarak çalışmış, sonrada orada doğan Kıbrıslı bir Türk kızı ile evlenerek İngiltere'de kalmaya hak kazanmıştır.

1963'e kadar Lefkara(Güney Kıbrıs)yaşamışlar, orada bağları bir de bakkal dükkânları vardı. Faize Lefkara işi yapıyor, ünü de vardı. Yaptıkları kapış kapış alınırdı.

1955 EOKA(Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamayı hedefleyen Rum tedhiş örgütü)ortaya çıkınca huzurları kaçıyor. Faize'nin eşi geceleri eve gelmemeye başlamıştı. Rumlara karşı direnmek üzere kurulan gizli örgüt TMT' ye girmişti. 21 Aralık 1963'te yaşamlarını alt üst eden olaylarla karşılaştılar. Rumlar Lefkoşa'da Türklere saldırmışlardı. Sonra İskele'de ve başka yerlerde çatışmalar çıktı. Köyden hiçbir Türk çıkamaz olmuş, besin sıkıntısı başlamıştır.

Rumlar Türklere besin maddeleri, özelliklede ekmek veremez oldular. EOKA lideri Türklerin tüm silahlarını teslim etmelerini istemiştir. TMT'nin köy başkanı Turgut silahları vermeyecekleri kararını almış, yılbaşı gecesi köyü terk edip Geçitkale'ye ulaşmaya çalışmışlardır. Köylerinden göç ettiğinde Kemal, Ankara'da üniversitede idi. Artık göçmendiler. Sıkıntılı günler başladı. Kemal'den uzun bir süre hiçbir haber alamadılar. Komşu köy Boğaziçi'nde ikide bir çatışma çıkıyordu. Geçitkale'de iç huzursuzluklar baş gösteriyordu. Köyden biri mücahitlerin komutanını vurmuştur.

15 Kasım 1967'de saldırılar olmuş, Rumlar çok büyük güçlerle saldırmışlardı. Köylüler, çocuklar çoğu şehit olmuştur. Rumlar kadın, çocuk, yaşlı demeden hepsine işkenceler, rezillikler yapıp korkutmuşlardır. Faize'nin eşi Osman Rum askerlerine esir düşmüştür. Yollardaki insanları yakarak öldürmüşler, esir düşenleri bir odanın içine toplamışlar işkence edip sorguladıktan sonra geri getirmişlerdir. O gün Faize'nin yatalak komşusunu da Rum askerleri delik deşik etmiştir. İki yıl sonra Kemal okulunu bitirerek Ankara'dan dönmüş, Kuzey'e göç ettikten sonra Osman hastalanmış, borç kâğıtları da gelince üzüntüye dayanamayıp yüreğine inmiştir.

Kemal artık uyanmış, huzursuzdu. İçini boşaltacak dost arıyordu. Aklına Murat ve Burhan geldi. İkisi de liseden beri candan arkadaşlarıydı. Kulübeye gitmeye karar verdi. Orada Murat'a rastladı. Murat kentin en ünlü avukatlarından biriydi. Aynı zamanda hükümet partisine sırtını dayamıştı. Burhan karşıt partide milletvekilliği yapıyordu. Karpas yolu üzerinde Salamis ormanının karşısında bir yere gelmişlerdi. Burhan'da aralarına katılmış içkilerini isteyerekten dertleşmeye başlamışlardı. Arkadaşlarına Ayşe'nin evi terk ettiğini, görevden de alındığını söylemişti. Kemal'in görevden alınması küçük hesaplara dayalı siyasal çekişmelerden kaynaklanıyordu. Hükümet partisi kendinden olmayanı canından bezdirmeye kalkıyordu. Burhan, Kemal'in işten alınması konusunda sevinmiş, 'hükümet partisinden olmadığı için gurur duymalısın' diyordu. Arkadaşları Ayşe'ye haksızlık yaptığını düşünüyorlardı. Artık bulundukları yerden kalkmaya karar verdiler. Murat 'Salamis Bay Otele' gidip birazda orada vakit geçirmeyi önermiş, Burhan geç olduğunu söyleyip karşı çıkmıştır. Bunun üzerine Murat ile Kemal Salamis Bay Otele gittiler.

Kemal bahçede otururken Nilüfer'e rastlamıştır. İkisi de çok şaşırmış, konuşmaya başlamıştır. Nilüfer çok güzel bir bayandı. Anne ve babası öldükten sonra amcasını yanına almış onunla yaşıyordu. Kemal Erenköy'e çıktıktan sonra birbirlerini yitirmişler. Babasının isteği ile İstanbul'a taşınmışlardır. Yine babasının isteği ile Osman adındaki komşuların oğlu ile evlenmiş, çocukları olmamıştır. Osman birçok işte çalışıp işini büyütmüş ve holding sahibi

olmuştur. Bir gün trafik kazasında yaşamını yitirmiş bütün serveti Nilüfer'e kalmıştı. Bu olaylardan sonra Nilüfer çocuksuz ve dul olarak kalmıştır.

Yıllar önce Nilüfer ile Kemal'in tanışması ise mektuplaşarak olmuştur. Bir arkadaşı Nilüfer'e Kıbrıs'tan mektup arkadaşı isteyip istemediğini sormuş, Nilüfer ise istediğini söylemiştir. Mektuplaşarak birbirlerini sevmeye başlamışlardır. Nilüfer arada İstanbul'daki teyze ve amcasının yanına giderdi. Kadıköy iskelesinde buluşmuşlar, el ele dolaşıp kahkahalar atarak geziyorlardı. Büyük adaya gidiyorlar Çamlıca'ya çıkıyorlar, Boğaziçi'nde geziyorlar, birbirlerinin oluyorlardı. O zamanlar ikisi de mutluluğun doruğundaydılar. Birbirlerini bırakmamak için ant içmişlerdi. Fakat Kemal Kıbrıs'a dönüp TMT' çillerle Erenköy'e çıkmasıyla birbirlerinin izini kaybetmişlerdir. Kemal, Nilüfer'i çok aramış ama bulamamıştır. Yıllar sonra otelin bahçesinde bulmuşlardı birbirlerini. Otelde kısa süren konuşmaları bittikten sonra vedalaşıp Kemal otelden ayrıldı. Kemal karma karışık duygular içindeydi. Bir güne şıgan üç büyük olay onu üzmüştü. Kemal, Ayşe'den boşanacağına karar vermişti. Nilüfer'in dul olması onda bir umut olmuş yaşamlarını birleştirme düşüncesi içini kaplamıştı. Karışık duygulardan sonra kararını vermiş, Nilüfer'i bulacak onunla konuşacaktı. Otele gitmişti. Nilüfer'i otelde bulmuş, arabayla akşam gezisi yapıp konuşmak için anlaştılar. Akşam yemeğini birlikte yemişlerdi. Kemal, Nilüfer çakırkeyfi olmuşlardı. Deniz tarafına gitmiş kumsalda yürüyorlardı. Birlikte denize girmişler, yılların özlemini giderip birlikte olmuşlardır.

Ayşe ise baba evinde sürekli ağlıyordu. Anne ve babası evini terk ettiğini öğrendikleri zaman ikisi birden üstüne gidiyor hep söylenip duruyorlardı. İkisi de çok geçimsizdi. Ayşe baba evindeki en büyük yakınlığı ağabeyi Yusuf gösteriyordu. Ayşe'nin kardeşçe, içten karşılıklı sevgiye dayalı ilişki kurduğu küçük ağabeyi idi. O da Rumların saldırısı sonucunda şehit olmuştu. Yaşamdaki tek dostunu kaybetmiştir. Kemal, Nilüfer ile geceyi geçirdikten sabah annesinin evine gitmiştir. Kemal, Ayşe'den boşanıp Nilüfer evleneceğini, İstanbul'a yerleşeceğini, Nilüfer'in holding başına geçeceğini kararını vermişlerdi. Murat, Burhan kardeşi Mustafa ve annesi Ayşe'nin haklı olduğunu ondan boşanmaması gerektiğini söylüyorlardı. Köylüler Kemal ile Nilüfer'i görmüş Ayşe'nin yeğeni Fehmi'de Kemal'in yanında bir kadın olduğunu Yusuf'a söylemiştir. Kemal oğlunu görmeye gittiği bir gün Doğuş babasına 'o kadın gitme' diye bağırıştır. Doğuş anne ve dayısının konuşmalarını dinlemiştir. Kemal çok şaşırılmış ve morali bozulmuştu.

2) Bozkurt, İsmail, Yusufçuklar Oldu mu? , Cem Yayınevi , İstanbul 2012

Karmakarışık duygular içindeydi. İçinden Nilüfer'e gitmek gelmiyordu. Kemal Ayşe'ye ne kadar haksızlık ettiğini anlamıştı.

Doğuş'un ise ruhsal sağlığının bozulmamasından anne sevgisini unutmayacağı düşünüyordu. Ayrıca ülkesine karşı olan sorumluluklar aklına gelmişti. Yanlış yolda olduğunu anlamış her şeyi Nilüfer'e anlatıp ondan ayrılmıştı. Kemal, Ayşe'yi ve oğlu Doğuş'u almaya kayınpederinin evine gitmişti. Kemal, Ayşe'ye bütün her şeyi anlatmış özür dilemiştir. Artık sorunlarını çözümlerdi. Kemal, Ayşe ve Doğuş arabaya binerek mutlu bir şekilde Lefkoşa'daki evlerinin yolunu tutmuşlardır.

KARAKTERLER

BAŞKARAKTER= Kemal 43 yaşında, evli ve bir oğlu vardır. Uzun boylu, kır saçlıdır. Ankara'da hukuk okumuş ama hiç avukatlık yapmamıştır. TMT(Türk Mukavemet Teşkilatı)'nın eğitimli üyesidir. Çalıştığı bakanlıkta başarılı bir üst düzey yöneticisidir. İş yaşamın dada namuslu, alnının teriyle para kazanan bir adamdır. Boş zamanlarında Spor Kulübünde geçirir. Kemal'in bireysel hesaplaşması, Ayşe'ye karşı sorumlulukları, işten ayrılması ve Nilüfer'e olan aşkı onun yaşantısını uzun bir süre etkilemektedir.

YAN KARAKTERLER=

AYŞE= Kemal'in karısıdır. Bir çocuk annesidir. Sessiz, az konuşan, saygılı, ağırbaşlıdır. Orta boylu, ince yapılı, düzgün vücutlu, bal rengi gözleri, kahverengi saçları ile güzel bir bayandır. Her zaman bakımlıdır. Güzel ve uyumlu giyinir. Kulağa hoş gelen yumuşak, tatlı bir sesi vardır. Babasının karşı çıkmasına karşın okumuştur. Çok kitap okur. Kocasına, oğlunu çok seven birisidir.

FAİZE= Kemal'in annesidir. 63 yaşında kısa boylu ve zayıftır. Gençken çok güzel bir kızdır. Köyünde 'Çerkez Kızı' diye bilinirdi. Koyu mavi gözleri, kızılımsı saçları, ak teni, düzgün burnu vardır. Başı açık apak saçları vardı. Sesi kalınca ama yumuşaktı. İlkokul okumuş 19 yaşında evlenmiş beş çocuk annesidir. Kemal'e ayrı bir düşkünlüğü vardır. Lefkara(Lefkara

köyünde Güney Kıbrıs'ta yapılan dünyaca ünlü bir nakış işi yapıyordu. Bu konuda usta idi ve ünü vardır.

OSMAN= Tam bir Osmanlı adamıdır. TMT üyelerindendir. Çevresinde çok sevilen, sayılan, doğru, mert, yürekli, yiğit bir kişiliği vardır. Evde ise yüzü çok az gülerdi. Karısına yüz göstermez, özellikle çocukları ya da başkaları önünde onunla konuşmazdı. Ancak yatağa girdikten sonra uzun uzun konuşurdu. Çocukları ile de pek konuşmazdı. Ters bir adamdı sorun çıkarırdı. Kuzeye göç ettikten sonra çok değişmiş yumuşak, sevecen, bambaşka bir insan olmuştu. Genç yaşta ölmüştür.

BURHAN= Kemal'in liseden beri can arkadaşıdır. Kısa boylu, zayıf, az saçı olan ak tenli, ince tiz bir ses vardır. Yoksul bir ailenin çocuğudur. Ünlü bir avukat olmuştur. Hükümet partisinin karşıt görüşünde yer alıyor orada milletvekilidir. Alın teri ile çalışan, namuslu, dürüst birisidir.

YASEMİN= Kemal'in kızıdır. 3 yaşını yeni doldurmuşken 1963'te Rum saldırıları sonucu bir havan mermisi onu parça parça etmiş yaşamını yitirmiştir.

MUSTAFA= Kemal'in kardeşidir. 40 yaşlarında uzun boyludur. İktidarın başındakilere karşıdır. Devlet dairesinde çalışır. Ayrıca sendikacılık yapıyor.

MEHMET= Kemal'in kardeşi kamu görevlisi olarak çalışmıştır. Sonrada ticarete başlamıştır.

SIDIKA= Kemal'in kız kardeşidir. Evli ve çocuğu vardır. Okuyup öğretmen olmuştur.

SIDIKA'NIN EŞİ= Marangozcudur. Barış Harekâtına katılmıştır. Kıbrıs'a ilk inen paraşütçü birliğindendir.

DOĞUŞ= Kemal ile Ayşe'nin beş yaşındaki oğullarıdır. Anne ile babasını çok sever ve ayrılmalarını istemez.

TURGUT= Kemal'in köylüsüdür. TM'cilerdendir. Eski bir mücahittir. Köyde bağımsız olarak muhtarlık yapıyor. Yaralılara hizmette bulunmuş çevrede saygı duyulan bir kişidir. Rum saldırıları başladığında köyde yaşayanları yardım edip onları köyden kaçırıyor. Geçitkale'ye göç ettiriyor.

TANER= Faize'nin en küçük oğludur. Hoş bir çocuktur. Okumamıştır. Babası çocukları arasında bir tek onu şımartmıştır. Londra'da kaçak yaşamış oralarda bulaşık yıkayıp geçiniyordur. Orada doğan Kıbrıslı bir Türk kızı ile evlenmiş İngiltere'de kalma hakkını kazanmıştır. Kebapçı dükkânı işletiyor. İyi para kazanıyor. Annesine de gönderip, yardım ederdi.

RUKİYE HANIM= Faize'nin komşusudur. 40 yaşında yedi çocuk annesidir. 1974'ten sonra eşiyle Türkiye'den Kıbrıs'a göç etmişlerdi. Orta boylu, sıksa bir kadındı. Başı bağlı, güler yüzlü, şakacı hoş sohbetir. Kendine ait narenciye bahçesiyle uğraşıyor.

ÜNAL= Kemal'in Bakanlık Müdürüdür. Kemal'e iyi ilişkileri vardı.

MEHMET EMİN DAYI= 80 yaşında zencidir. 1963 Rum saldırısına uğramış, Rumlar tarafından vurulmuş, sonra vücuduna benzin döküp yakılmıştır.

OSMAN= Nilüfer'in eşidir. Nilüfer ile evlenmeden önce onların sokağında oturan 35 yaşında Kadıköy'de bir mağazada çalışıyor. Oldukça varlıklı biridir. İşlerini büyütmüş sanayi, emlak ve otelciliğe el atmıştır. Şirket kurdu. Holding sahibi sayılı zenginlerdendir. Nilüfer'e evliliği sürecinde çok iyi davranmış ona sevip, saygı göstermiştir. Bir trafik kazasında Osman ölüyor.

YUSUF= Ayşe'nin abisidir. 50 yaşında esmer yüzlü çalışmaktan yorulmuştur. Orta boylu, tıknazdır. Ayşe'ye karşı sevecen davranır. Kemal ile Ayşe'yi barıştırmaya çalışıyor.

EMEL= Ayşe'nin tek yakın arkadaşı aynı zamanda komşusudur. Evlidir. Çalışıyor boş zamanlarında eşi ile pikniğe, gezmeye giderler.

İKİNCİL KARAKTERLER

NİLÜFER= Kemal'in hiç unutamadığı eski sevgilisidir.40 yaşında, bakımlı, uzun boyludur. Kapkara, iri gözleri, ak tenli, kapkara saçlı, yüz hatları çok düzgün çok güzel bir bayandır. Çekicidir. Sesi çok güzel ve tatlıdır. Duru İstanbul Türkçesiyle konuşur. Aslen İstanbul'udur. Kemal'i unutamamıştır. Kemal Erenköy'e çıktıktan sonra birbirlerinin izini kaybettiler. Babasının zoruyla Osman ile evlenmiştir. Eşini trafik kazasında kaybeder. Duldur. Yaşlı amcasıyla kalıyor. Kemal'in evli olduğunu bildiği halde ayartmaya çalışır.

BAKAN= Kemal'in çalıştığı yerdeki bakandır. Kemal'i sevmiyor. İşten kovuyor.

MURAT= Kemal'in liseden beri candan arkadaşısıdır. Esmer, kısa boylu ve tıknazdır. Boyalı siyah saçları olan şen şakrak, hayatı hafife alan, dünyaya boş veren biridir. Kalın ses tonu vardır. Menfaatçi çıkarını ön planda tutan bir kişidir. Yoksul bir ailenin çocuğudur, zengin bir kızla evlenmiştir. Çok meşhur bir avukattır. İyi para kazanan sırtını hükümet partisine dayamış, danışmanlık almıştır. Hükümet partisinin güçlü adamıdır. Gezmeyi, âlem yapmayı çok sever.

FATMA HANIM= Ayşe'nin annesidir. Huysuz bir kadındır. Çok söylenir, kalın seslidir. En sevdiği çocuğu Yusuf'tur. İkilemcilik yapar. Bunu söylemekten de çekinmez. Eşiyle hiç anlaşamaz hep kavga eder. Ayşe'yi de hep hor görür hiç ona yakın davranmaz.

RAGİP=Ayşe'nin babasıdır.70 yaşında ve dinçtir. Bastonla yürür. Uzun boylu, zayıf, az saçlı, esmerdir. Geri kafalı kötü laflar konuşan sürekli eşine hakaret eden birisidir. Ayşe'yi hor görür, ona hiç baba sıcaklığı vermez.

HATİCE HANIM= Faize'nin komşusudur. Çenesini hiç tutamaz. 'Kemal'i otelde bir kadınla görmüşler' haberini Faize'ye yetiştirir.

RUM ASKERLERİ= 1963'te Rum saldırılarını yapıp birçok kişiyi öldürmüşlerdir.

FEHMİ= Ayşe'nin yeğenidir. Kemal'i Nilüfer ile arabada gezerken gören kişidir. Yusuf'a söyler.

NİKO= Rum askeri

YAN KARAKTERLER

NİLÜFER'İN AMCASI= 60 yaşını aşmış, kupkuru ve sıskadır. Genizden çıkan gırtlaksı bir sesi vardır.

Faize'nin komşusu, Kamu görevlileri, Kahveci, Balanlar, Milletvekilleri, Yargıçlar, Polis Müdürleri, Garson, TMT görevlileri, Türkiye'de okuyan Kıbrıslı öğrenciler, Köylüler oteldeki görevli kız, Nilüfer'in babası, annesi, teyzesi, Osman, Ali, Latif Birey, İmaminoğlu, Çiğdem, Meral, Emine Hanım

MEKÂN

Olaylar Kıbrıs(Kuzey Geçitkale, Lefkoşa, Mağusa, Boğaz, Erenköy, Gün Lefkara) İstanbul'da (Kadıköy, Çamlıca, Büyükkada gezmeleri)

AÇIK MEKÂN= Kemal'in Nilüfer aşk yaşandığı günler İstanbul geçen anlarıdır. Kadıköy İskele'de buluşup el ele tutuşup, gülüşmeleri, çamlar arasında birlikte olmaları zamanlar çok mutludur. Kemal o gün unutamamıştır.

Salamis Bay Otel'in bahçesinde Nilüfer'le yıllar sonra tekrar karşılaşması, birlikte denize girmeleri, birlikte olmaları, arabayla Mağusa, Boğaz turu yapmaları açık mekândır.

KAPALI MEKÂN= Ayşe'nin çocuğu olarak Lefkoşa'daki evden ayrılıp Kemal'i terk etmesi, Kemal'in görevden alındığı duyduğu anlar.1963'te Rumların Türklere saldırması bunun sonucunda çok sayıda kişinin ölmesi ve Kemal'in kızı Yasemin'de bu olayda evlerinin bahçesinde oynarken vurulup ölmesidir.

ZAMAN

VAKA ZAMANI= Romanda anlatılan 27 Aralık 1989'da geçmektedir. Yazarın kitabın sonuna düştüğü tarihten anlıyoruz. Ayrıca 1963 Rum saldırılarından bahseder.

ROMANIN YAZILIŞ ZAMANI= 1991

KRONİK ZAMAN= Vardır. Olaylar belirli bir sıra içinde geçer.

AKRONİK ZAMAN= Ara ara geriye dönüşler görülür. Sf:19,22= 21 Aralık 1963 Rumların Türklere saldırmasından bahseder. Bu olayların anlatılmasına birçok yerde rastlıyoruz. Sf:58, 59, 60=Nilüfer ile Kemal'in önceden yaşamış oldukları aşkları anlatılır.

DİL VE ÜSLUP

Romanın sade, yalın, her kesiminden insanın anlayabileceği bir dil kullanılmıştır. Kıbrıs'ça bilenen bazı terimler kullanılmıştır.(Yusufçuk, cira,isagül,verigo,cikla,Lefkara işi,macun,pulya)Romanda tezatlar yer alır.Bu tezatlar Kemal'in psikolojisiyle ve anlatılan olaylarla ilgilidir.(hayat_ölüm,keder_saadet,zengin_yoksul)Olaylar uzun uzun anlatılmıştır.Atasözü ve deyimler kullanılmıştır; 'Atın ölümü arpadan olsun', 'Bam teline basmak,dert dökmek,buluttan nem kapmak, baltayı taş vurmak,boyun eğmek,altından çok sular akmak'' gibi.Üslup akıcıdır.Azda olsa argo ve küfürlü kelimeler kullanmıştır.

BAKIŞ AÇISI

Yazar_Anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.

BİR GECEDE

Turgut Sami Türk Mukavemet Teşkilatının gizli direniş örgütünün baş üyesidir. Bir gün köyün telefonu çalar. Köyün çobanı Hasan telefona bakmaya gider. Turgut Sami'yi arıyorlardı. Arayan kişi savaşın başladığını gerekli önlemlerin alınması için Turgut'a bilgi vermiştir. Turgut ise Hasan'a birkaç isim söyleyip onlara haber vermesini ve hazır olmalarını söyledi. Böyle durumlarda herkes görevini ne yapacağını, ne yapması gerektiğini biliyorlardı. Köyün gençlerinden TMT üyesi Acar konuşulanları duymuş Turgut'un peşinden gitmiştir. Birlikte Osman'ın evine giderler. Osman'da TMT'cilerdendir. Köyde çok sevilen birisidir. Turgut hazırda beklemesi için Osman'a savaşın başladığını anlatır.

Turgut hazırda beklemesi için Osman'a savaşın başladığını anlatır. Turgut doğrudan görüşmek istediği diğer kişilerinde evlerini dolaşıp durumu anlatmıştır. Acar'dan Rum mahallesini dolaşıp, olup biteni gözlemlemesini ister. Kendiside önceden belirlenmiş görev yerlerini dolaşmaya başlar. Köyde yaşayan Türklerin sorumluluğu ona aittir. Görevi köylüleri saldırılardan en az zararla ferahlığa kavuşturmaktır. Acar Turgut'un verdiği görevi yerine getirmek için Rum mahallesine doğru yürürken sıkıntılıdır;

O gece çalan telefonu umursamasaydı, Gülsüm'ü kaçıracaktı. Acar Rum mahallesinde hiçbir olağan dışılık saptamamıştır. Turgut ile Osman bu konuda konuşup düşünüyor, önlemler almaya çalışıyorlardır. Bu arada ekmek, sigara gibi ihtiyaçları köyde azalmaktadır. Okulda köy dışında olduğundan çocukları okula göndermiyorlar. Turgut, Mustafa öğretmenle konuşup çocukları evlerine göndermesini ister. Herkes tedirgin çocuklarını soruyorlardı. Bu arada Lefkoşa'da kan gövdeyi götürüyor, adada tek Türk bırakmayacaklar' gibi söylentiler yaygınlaşıyordu.

Rum fırıncılar, Kooperatifin ve bakkaliyenin Türklere ekmek vermediği söylentisi yaygınlaşmıştı. Turgut, Osman ve Mustafa öğretmen konuşup çanak açılıp silahlarla bombalar hazır duruma getirilecek, evlerdeki av tüfekleri savunma için örgütlenecek, gerekirse tüm erkekler göreve çağrılacak kararını aldılar.

Silahlar öğretmen evinde kalan Mustafa öğretmenin lojmanındaydı. Yattığı odada karyolanın altına gömülmüştü oradan çıkarttılar. Turgut arkadaşlarından silah sayısının her yerde konuşulmamasını istedi.

Acar ise hem yorgun düşmüş hem de Gülsüm'ü düşünüyordu. Acar ilkokulu bitirdikten sonra babasıyla birlikte çalışır, dağı, taşı, ormanı, kırı çok sever, oralarda özgürce dolaşarak keyif alırdı. Çok kitap okur, sık sık ava giderdi. Bir gün kırlarda gezerken çiçek toplayan Gülsüm'ü görmüş ve âşık olmuştu. Gülsüm'le buluşuyorlar, aşk yaşıyorlardı. Acar, Gülsüm'ü babası Ramadan'dan istemiştir. O da Acar'ı ıpsız sapsız bulduğundan ve de Acar'ın babası Hasanagi sevmediği için onları aşağılamış ve reddetmiştir. Acar kararını vermiş Gülsüm'ü kaçıracaktı.

Gün ağardıktan sonra karargâhtakiler sırayla evlerine gitmeye başlamışlardır. Turgut önce evine uğramıştır. Aliye çocuklarının ne yiyeceğini düşünüyordu. Sokakta da ekmek sorunu vardı. Turgut'un aklına tek çıkar yolu olan en yakın Türk köyü olan Geçitkale'ye ulaşip oradan un sağlamaktı. Kararını vermiş kamyon sahibi Mustafa Kolosi'ni aradı. Kamyona gidip yola düştüler. Jandarma Karakoluna doğru ilerlediler. Karakolda görev yapan Rum çavuş Karamani onları karşıladı. Ekmek, sigara almaları için izin vermişti. Bu durumdan Mustafa ve Turgut'un aklına geçmişte kurulan tuzaklar aklına gelmiştir. 1956 yılında İbrahim Derviş kamyonuyla giderken, diğeri de Şakir Hüseyin otobüsüne doluşan kadınlı, erkekli bir grup Geçit kale'ye film seyretmeye giderken olmuştu Turgut ve Mustafa Geçitkale'ye ulaşmışlar, buğday alıp yola çıkmışlardır. Türk mahallesinde coşkuyla karşılandılar, un çuvalları ambarlara boşaltıldı

Acar, Turgut'un Geçitkale'den dönüşünü heyecanla beklemişti o gece gülsümü kaçıracaktı durumu Turgut'a söyleyip onayını almak istiyordu bu durum Turgut'ta şaşkınlık yaratmıştı bugünlerde olmayacağını, o günler geçtikten sonra acara yardım edeceğinin sözünü vermişti. Acar önce üzölmüş ama Turgut'un söylediklerinin doğruluğuna inanmıştı bu durumu gülsüme anlatmış sık sık geleceğini mektup yazacağını söylemişti

Kıbrıs radyolarında bile Türkçe yayınlar daha ilk günden değişime uğramış, radyoda çalışan Türkler saf dışı bırakılmıştı Türkleri kötölüyorlardı. o sırada Lefkoşa'da iki yüz Türkün öldüröldüğü haberleri moral bozukluğu yaratıyordu. Lefkara'nın Matyat köyünden dumanlar yükseliyordu. Bu dumanlar yakılan Türk evlerinden geliyordu Matyat'a habersiz gitmiş oranın durumunu Turgut'a anlatmıştır. Geçitkale'de İskele'nin Türk mahallesinin de saldırıya uğradığı söylentisi yayıldı. Bütün bu olaylar moral bozukluğu yaratıyordu.

Turgut ile Mustafa Kolosine yılbaşı günü Geçitkale'ye gitmek için yola çıktılar.

İzin almak için köy çıkışındaki jandarma karakoluna uğramışlar, Rum çavuş Karamani bu sefer izin vermemiştir. Onlarda geri dönmek zorunda kalmışlardır.

Turgut, köyde saygın yerleri olan Ali ve Mustafa Kolosine'yi alarak Rum mahallesine geçti. Rum Belediye Başkan, Muhtar ve iki Rum ile Rum Belediye Başkanı özel bürosunda görüşme yapıyorlardır. Türklerin papazlara ateş açıp birini öldürdüklerini söylüyorlardı. Turgut ve arkadaşları şaşırmış bu olaydan haberdar değildiler. Rum Başkan ve Muhtar, silahlarını teslim etmelerini ancak öyle ateşkes yapabileceklerini söylemişlerdir. Turgut'un ise kafasında asla silahları teslim etmeme düşüncesi vardı. Yılbaşı sabahı Turgut ile Mustafa'nın Geçitkale'ye gidişlerine engel olunması, Turgut başkanlığında bir heyetin Rum tarafına çağırılması haberleri Türk mahallesinde derin yankılar uyandırmıştır.

Turgut kararlıydı. TMT andı içmiş kişiler olarak silahlar teslim edilmeyecek, sivil halkın güvenliği sağlanacak, mahalle boşaltılacak bu iş hemen bir gecede yapılacaktı. Bu iş karşı tarafça anlaşılmalı ve duyulmamalıydı. Geçitkale'ye dağdan ulaşılmaya çalışılacaktı. Turgut bunları düşünmüş arkadaşları ile birlikte bir an önce karar vermiştir. Çocuk, kadın, yaşlı hepsini Geçitkale'ye gönderme kararı alındı. Turgut göç olayını Aliye'ye, Osman'da Faize'ye söylemişti. Erkekler eşlerine haber veriyor, hazırlıklı olmaları için uyarılıyorlardı. Bir tek sorun çıkaran Ramadan olmuştu. Acar, Gülsüm için endişeleniyordu. Turgut, Acar'dan görevinin başına gitmesini istiyor. Gülsüm'ü köyde bırakmayacağına söz veriyordu. Ailelerini yollarken TMT üyelerinin orada kalıp direnmesi çokta sağlıklı olmadığının bilincine vardılar. Herkes yollara düşmüş mahallede kimse kalmamıştı. Kafiye halinde ilerliyorlardı. Ramadan Acar'ın kendisine saygılı davranması ve sevecenliği onu şaşırtmış. Acar'a haksızlık ettiği düşüncesine varmıştır. Gülsüm'ü Acar'a vermeye karar verdi. TMT üyeleri de Lefkara'ya veda edip Geçitkale'ye göç etmişlerdir. Böylece büyük felaketten kurtulmuşlardır.

KARAKTERLER

BAŞKARAKTER= Turgut Sami 28 yaşında saçları bayağı dökülmüş, orta boylu ve zayıftır. Hafif çökük omuzları güçlü bünyesi vardır. Konuşkan ve şakacı bir tiptir.

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN – EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ**

LİSANS TEZİ

**İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARININ
İNCELENMESİ**

**ASLI BEKTAŞ
20081974**

LEFKOŞA, 2012

KIBRIS TÜRK EDEBİYATI YAZARLARINDAN

İSMAİL BOZKURT

ROMANLARI

ASLI BEKTAŞ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ
GİRİŞ

1.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN HAYATI VE ESERLERİ

HAYATI
ESERLERİ
KAZANDIĞI ÖDÜLLER

2.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARININ İNCELENMESİ

YUSUFÇUKLAR OLDU MU?
BİR GECEDE
MANGAL
BİR GÜN BELKİ

3.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARI İLE İLGİLİ YAZILAR

VEYSEL DİKMEN
ATILLA ÖZKIRIMLI
METİN TURAN

4.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT İLE YAPILAN RÖPORTAJ

KAYNAKÇA

ÖNSÖZ

Türk Edebiyatı Tarihi, pek çok edebiyatçıların çalışmalarıyla doludur. Bu edebiyatçılardan bir kısmı ortaya koyduğu ürünlerle gerek yaşadıkları dönemlerde gerekse yaşamını yitirdikten sonra bile unutulmayıp Türk edebiyatında derin izler bırakmışlardır. Bu yazarlardan biride birçok türde eserler veren adı kaynaklarda geçen İsmail Bozkurt'tur. İsmail Bozkurt hakkında daha fazla bilgiye ulaşabilmek ve onu daha iyi anlayabilmek için bu çalışmayı yapmaktayım. Bu tez çalışması ile Kıbrıslı bir yazar olan İsmail Bozkurt'un, Türk edebiyatına katkıda bulunduğu ve kazandırdığı eserlerden roman türünü inceleyip okuyucunun daha iyi tanınmasına olanak buldum. Çalışmalarımın asıl kısmını İsmail Bozkurt'un romanlarına ayırdım. İsmail Bozkurt'un hayatına ve eserlerine yer verirken, romanlarını tahlil edip, incelemeyi ön planda tuttum. Bu çalışmamda İsmail Bozkurt'un romanlarıyla ilgili başka yazarlarımızın yazılarına da yer vermek istedim. İsmail Bozkurt ile bire bir yapmış olduğum sıcak, samimi ve içten röportajımı bu çalışmaya dâhil etmek istedim.

Bu çalışmayı yaparken beni yetiştiren hocalarımdan, gerekli kaynaklardan bazı yardımlar aldım. Çalışmamdaki bir kısım eksikliklerimi ve yanlışlıklarımı tespit ederek beni uyaran ve yeniden gözden geçirmemi sağlayan Dr. Şevket Öznur'u minnetle anıyorum. Benimle ilgilenip yardımcı olan Sayın İsmail Bozkurt'ta da ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

KIBRIS, Mayıs 2012

ASLI BEKTAŞ

GİRİŞ

‘ Roman öyle bir aynadır ki hayat ve doğanın bütün yüzleri onda yansır’

Taine

‘ Roman ahlakın aynasıdır. Onun objektifi gördüğü manzarayı alır.’

Hüseyin Rahmi Gürpınar

‘ Roman bize yansıttığı cemiyetle beraber onu hükmü altında bulunduran düzenleyici fikrinde emrindedir. Bu ortak ölçü ile birlikte, cemiyet neyse romanda odur.’

Peyami Safa

‘ Hayatta olup da romana girmeyen şey yoktur. Romana sınır çizilmez. Yeter ki gerçekten alınan unsurlar, bütün bir iç zenginliğinin beslendiği hayal gücü ile yeni varlıklar alsın, hayattaki varlıkları bile sürükleyerek, onları gölgede bırakacak bir gerçek olsun.’

Suat Kemal Yetkin

Roman; yaşanmış ya da yaşanabilecek olayları yer ve zaman göstererek ele alan uzun düz yazı biçiminde yazılmış eserlerdir.

Roman terimi, Roma İmparatorluğu içindeki halkların kullandığı bozulmuş Latinceye verilen addır. Bu bozuk Latince ile yazılan ilk destan ve halk öykülerine roman denmiş; bu terim sonradan belli bir türün adı olmuştur. Bugünkü roman ve öyküyü anımsatan ilk eser Rönesans’tan sonra yazılmıştır. Bu eser Giovanni Boccacio’nun yazdığı yüz küçük öyküden oluşan Dekameron’dur. Roman türünün ilk en önemli örneği diyebileceğimiz 16.yy sonlarına doğru İspanya’dan Miguel De Cervantes’in yazdığı Don Kişot olmuştur.

Roman türü, edebiyatımıza Tanzimat döneminde çeviri yoluyla girmiştir.

Yusuf Kamil Paşanın Fenenol’dan çevirdiği Terceme_i Telemak, Victor Hugo’nun Sefiller Daniel Defoe’nun Hikâye_i Robinson adlı eserleri ilk çevrilen eserlerdendir.

20.yy Kurtuluş Savaşının etkisi, dil devrimi, okuma yazma oranının artması, yeni eğitim kurumlarının açılması roman türünde eserlerin ve roman yazarlarının çoğalmasına neden olmuştur.

İsmail Bozkurt'ta roman türünde de eser veren Kıbrıs Türk yazarlarından. Roman türü Kıbrıs Türk Edebiyatına; 19. yy sonlarında, İngiliz Yönetiminin ilk yıllarında girdi. Kıbrıs Türk Edebiyatının ilk romanı İstanbul'da yayımlanan ilk romandan 31 yıl sonra ortaya çıkar. Kaytazade Mehmet Nazım'ın yazdığı 'Yadigâr_1 Muhabbet'tir.' Daha sonra İsmail Bozkurt dört roman yayımlamıştır. 'Yusufçuklar Oldu mu?'(1987), Mangal(1995), Bir Gün Belki(2002), Bir Gecede(2005) adlı yapıtlarıyla roman sahasında Türk Edebiyatına katkıda bulunur.

1) KUDRET, Cevdet, Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman, Varlık Yayınları, İstanbul 1981

1.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT

(LARNAKA 1940_)

24 Şubat 1940 tarihinde Güney Kıbrıs'ta, Larnaka'ya bağlı Boğaziçi Köyünde doğdu. 1958'de Mağusa Namık Kemal Lisesi'ni bitirdikten sonra, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi'ne devam etti.1962'de mezun olduktan sonra Ada'ya dönerek Türk Cemaat Meclisi'nin Belediyeler Müfettişi oldu. 1963'de Rum EOKA Teşkilatı'nın Türkleri topluca yok etmeye yönelik AKRİTAS Planı'nı uygulamaya geçmeleri üzerine, TMT saflarında silahlı direnişe katıldı. 1964'de çevredeki köylerin oluşturduğu Geçitkale_Boğaziçi Bölgesi'nde Mücahit komutanı olarak göreve başladı. Bu görevini 1967 yılı sonuna kadar sürdürdü. Bu arada 'Mücahit' adlı haftalık bir gazete yayımladı, pek çok sosyal_kültürel etkinlikler düzenledi, yöresel futbol ligi kurdu. Bozkurt, Kültür Bakanlığı döneminde yaptıklarıyla kültür_sanat çevrelerince büyük takdir toplamıştır.

1968'de Belediye Müfettişliği görevine döndü. 1970'de Milletvekilliğine seçildi ve 1990 yılına kadar dört dönem(20 yıl) milletvekilliği yaptı. Bu arada 1973'te Türk Cemaat Meclisi Başkanlığına seçildi ve 1975 Şubatına kadar bu görevi yürüttü.1975 ve 1983'de kurulan iki kurucu Meclis'te görev aldı ve anayasaların yapılmasında etkin görev yüklendi. Parti genel başkanlığı yaptı.1985_1986 yılları arasında KKTC Turizm ve Kültür Bakanlığı yaptı.

1990 yılındaki Cumhurbaşkanlığı seçiminde aday oldu, ama kazanamadı. İsmail Bozkurt'un Kıbrıs Türk Halkının çok partili demokratik hayata geçmesinde önemli katkıları oldu. Anayasa ile birçok yasanın yapılmasında etkin görev yaptı.

1933_1995 yılları arasında Kıbrıs Türk Sanatçı ve Yazarlar Birliği, 1995_2002 tarihleri arasında Doğu Akdeniz Üniversitesi Kıbrıs Araştırmaları Merkezi Başkanlığı yaptı. 1998 yılında kurulan önderliğini yaptığı KIBATEK 'Kıbrıs, Balkanlar, Avrasya, Türk Edebiyatları' Vakfı'nın 'Türk dili, edebiyat ve çeviri dergisi Turnaların' Genel Yayın Yönetmenliğini yürütmektedir.

İsmail Bozkurt, Kıbrıs Türk tarihindeki birçok ilklere imza attı. Bakanlık yıllarında, KKTC kültür Bakanlığı'nın ilk kitap yayınlarını başlattı. Bir daha yapılmayan Kitap Fuarı ilk kez O'nun Bakanlık döneminde açıldı. İlk Devlet Resim_Heykel Sergisi'ni o açtırdı. Kıbrıs Türk derneklerine, eski tarihi binaları tahsis ederek, hem binaların korunmasını, hem de derneklerin mekâna kavuşmasını sağladı. Kıbrıs'ta ilk Uluslar arası Halk Oyunları Şenliği'ni ve ilk Güzellik Yarışmasını düzenledi. Türkiye'de düzenlenmekte olan sanat bienallerine KKTC'li sanatçıların katılmalarına ilk kez olanak sağladı. Üç romanı da başka dillere çevrilip kitap olarak yayımlandı.15 araştırma kitabını yayıma hazırladı. Çok sayıda uluslar arası konferansa katılıp bildiriler sundu. Birçok bildirisi KKTC, Türkiye, Azerbaycan, Özbekistan, Macaristan, Estonya gibi ülkelerde yayımlandı.

Ulusal ve uluslararası nitelikte ödüller kazandı. Bu bağlamda üç kez fahri doktora unvanıyla ödüllendirildi. Kitap olarak yayımlanmış roman, gezi notu ve denemeleri yayımlandı. Çeşitli gazete ve dergilerde deneme, gezi notu, öykü ve köşe yazıları yayımlandı. İsmail Bozkurt önce politik kişiliği ile tanındı. Uzun yıllar süren bir politik yaşamı olmuştur. Romanlarında folklor/halk kültüründen de öğeler kullanmaktadır.

ESERLERİ

Yusufçuklar Oldu mu?(1987)Roman

Mangal(1995)Roman

Bir Gün Belki(2002)Roman

Bir Gecede(2005)Roman

Bücür(2006) yk 

Puşkin'in Ağacı(2001)Deneme

Kızıl Meydanda Bir Uçak(1987)Gezi

KIBATEK S RECI(1998_2002)Bildiriler

KAZANDIĞI ÖDÜLLER

İsmail Bozkurt, çalışmalarından dolayı onlarca kurum tarafından ödüllendirildi.

 nemli  d ller şunlardır:

- 1) Necati  zkan Vakfı Edebiyat  d l _1992('Yusufçuklar Oldu mu?' romanı için)
- 2) Necati  zkan Vakfı Edebiyat  d l _1995('Mangal' romanı için)
- 3) Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı(T RKSAV)'ın 'Türk Dünyasına Hizmet  d l _1999(Başkanı olduğu DA _KAM' ın çalışmaları için)
- 4)Folklor Araştırmaları Kurumu'nun 'Türk Halk Kültürüne Hizmet  d l _1999'
- 5) Doğru Yol Kültür Sanat Dergisi(Prizren_Kosova)'nın 'Süleyman Brina Balkanlar Türk Kültürü Hizmet  d l _1999'

- 6) Uluslararası Doğu-Batı Akademisi(Bükreş_Romanya)'Onur Belgesi(Diplome d'Honneur)_1999'
- 7) Bakü(Azerbaycan)Ali Diploması Koleji(Üniversitesi)Fahri Doktorluk Beratı_1999
- 8) Struga(Makedonya)Belediyesi'nden' Makedonya Edebiyatına Katkı Beratı(Charter to İsmail Bozkurt for his outstanding contribution to the affirmation of the Macedonian Literatura and Culture in Macedonia and North Cyprus)_2000
- 9) Folklor Araştırmaları Kurumu'nun 'Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü_2000'(Başkanı olduğu DAÜ_KAM' ın çalışmaları için)
- 10) Necati Özkan Vakfı Ödülü_2000'(Başkanı olduğu DAÜ_KAM' ın çalışmaları için)

2.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT'UN ROMANLARININ İNCELENMESİ

MANGAL

Kıbrıslı olan üniversite öğrencisi Mustafa, Ankara'da okumaktadır. Kıbrıs'taki seçim sürecinde arkadaşlarıyla birlikte iktidarı yıkmak için çalışmalar yapmış, başarılı olamamışlardır. Bu seçimlerde babası ile zıt görüşlerdeydiler. Ankara'dayken de kafaları hep Kıbrıs'taydı. Mustafa dikkatini derslerine yoğunlaştırmakta güçlük çekiyordu. Mustafa'nın bu duruma canı çok sıkılıyordu. Mustafa mimarlık okumak istemiştir. Fakat hem kazanamadığı için hem de babası istiyor diye makine mühendisliğinde okuyordu. Mustafa Ankara'yı çok sevmiş, tek sıkıntısı dersleriydi. Bir türlü başarı sağlayamıyordu.

Mustafa dayısının oğlu Mete ve yakın arkadaşı Cenk ile birlikte apartman dairesinin zemin katında oturuyorlardı. Zemin katta otururken, camın önünden yoldan geçenleri seyretmek ona zevk veriyor ama bu durumun olumsuz yönleri de oluyordu. Çevrenin çocukları sürekli pencerenin önünde top oynuyorlar, çok gürültü yapıyorlardı. Artık sınavlar başlamıştı. Mustafa çalışmak için odasına girmiş, uzunca bir süre çalıştıktan sonra gürültüler gelmeye başlamıştı.

Mustafa dışarıda çocukların toplandığını görmüştü. Çocuklardan gitmelerini istedi ancak aralarından biri bu duruma karşı çıkmıştır. Bu duruma Mustafa çok sinirlenmiş ve çocuğun yanına gitmiştir. Çocukla tartışmaya başladılar. Tartışma esnasında yanlışlıkla çocuğun tişörtü yırtıldı. Çocuk ise Mustafa'yı tehdit ederek apartman koştu.

Mustafa başından geçen olayları Mete'ye anlatır. Çocuğun babası taksicilik yapıyordu. Eve sabah çıkıp gece gelirdi. Aradan biraz zaman geçtikten sonra kapıları çaldı. Çocuğun annesi ve taksici babası gelmişlerdi. Taksici küfür ederekten Mustafa'ya saldırmaya başlamıştı. Bunun üzerine cenk geldi ve taksiciye ne olduğunu sordu. Cenk'i gören ondan korkan taksici biran gevşedi ve gitmiştir. O gün hep evde oturmuşlardı. Akşama doğru Mete'nin kız arkadaşı Aysel oturmaya gelmişti. Hep birlikte yemeğe oturdular. Sonra aralarına arkadaşları Bekir katıldı. Bekir politika hastasıydı.

Mustafa ve arkadaşlarının oturduğu ev artık yaşanmaz olmuştu. Üst katlarında oturan altı çocuklu bir aile her gün ses çıkartıyor, mahallenin çocukları ayrı ses yapıyorlardı. Mustafa başka bir eve taşınmak istiyordu. Arkadaşlarının maddi durumu nedeniyle taşınamıyorlardı.

Ertesi gün Mustafa okul dönüşü dolmuştan inmiş yemek yapmak için alışveriş yapacaktı. Karşıdan karşıya geçerken sarı taksinin üzerine doğru geldiğini gördü hemen

kenara kaçmıştır. Taksiyi üzerine süren apartman komşusu hırçın çocuğun babasıydı. Şaşkınlık ve korku içinde kendini eve atmıştı. Başına gelen olayı arkadaşlarına anlattı. Cenk çok öfkelenmiş arkadaşları zor sakinleştirmişlerdi. Taksici Mustafa'yı her seferinde tehdit ediyordu. Mustafa artık iyice korkmaya başlamış ve olayı arkadaşlarına anlatmıştı. Ders çalışmadığından yakınlardan bu evden taşınmak gerektiğini söylüyordu. Yeni eve taşınmaya karar verdiler. Sınavlar bitince yeni evlerine taşınacaklardı. Babasının bu duruma düşünüyordu. Tek başına bir evde kalmasını istiyordu. Mustafa babasına çok kızardı. Annesine kısa davranması, çıkarıcı olması, dayısına karşı hep sert davranması Mustafa'yı babasına karşı soğutuyordu. Babası, dayısına 'Rumca hain' diye saldırırken dayısı ise ülkeyi soyan yiyen kişilerin kendisi olduğunu söylüyordu. 1964'te Kıbrıslı öğrenciler savaşmak üzere gönüllü olarak Erenköy'e giderken son anda kaçtığını herkesin önünde kayınbiraderinin yüzüne vurmuştu. Mustafa dayısı ile babasının dargınlığını artık öğrenmişti.

Mustafa, Cenk ve Mete Maltepe'de istedikleri gibi bir ev bulmuşlardı. Sahibiyle yüze görüşmek istediler. Cenk ve Mustafa şık giyinerek yola çıktılar. Ev sahibi Afife, Mustafa'yı görünce şaşırmış onu ölen kocasına benzetmişti. Yirmi yıl önce doğmadan karnından zorla alınan oğlunu da kocasına benzeterek düşlemişti. Kocasını Selahattin'in resmiyle konuşurdu. 'Mustafa oğlumuz olamaz mı' diye resmiyle konuşup, düşünürdü.

Mustafa, Mete ve Cenk yeni evlerine taşındılar. Akşam iş dönüşü Afife yanlarına uğramıştı. Herhangi bir şeye ihtiyaçlarının olup olmadığını sordu, onları yemeğe davet etti. Afife'ye yemeğe gittiler. Mustafa yaz tatili için Kıbrıs'a döneceklerini söylemişti. Afife ise karamsarlığa kapılmış ruhsal bunalıma girmişti. Mustafa'yı gerçek oğlu gibi sevmeye başlamıştı bu durumu ona anlatmayı düşünüyordu. Afife hep kendi kurduğu düşler dünyasındaydı. Mustafa yaz tatili için Kıbrıs'a gidecekti ve vedalaşmak için Afife'nin yanına gitti. Afife'nin Mustafa'ya olan yakın davranışları Cenk ve Mete tarafından yanlış anlaşılmış her seferinde dalga geçiyorlardı. Mustafa bu yakınlığı bir anne bir abla sıcaklığı gibi görüyordu. Afife bu yakınlığın nedenini anlattı. İlk andan beri Mustafa'yı oğlu olarak görüyordu. Kendisini ikinci bir annesi olarak görmesini istiyordu. Mustafa bu durumu kabul etti.

Mustafa'nın uzun bir yaz tatilinden sonra artık Ankara'ya dönme vakti gelmişti. Tatilde Londra'ya gitmiş orada akrabasının yardımıyla Mary adında güzel, çekici bir İngiliz kızıyla arkadaş olmuştu. Birlikte geziyor, güzel günler geçiriyorlardı. Artık Ankara'ya gelmiş evin yolunu tutmuştu.

Ertesi gün Afife'ye gidip hasret giderdiler. Mustafa sık sık Afife'ye uğruyor, akşam yemeğini çoğunlukla birlikte yiyorlardı. Afife ona hediyeler alıyordu. Artık bu durum Mustafa'yı sıkışmış ona anne olarak bakamıyordu bir dişi olarak görüyordu.

Afife, Mustafa'yı her seferinde anne şefkati ile öpüp okşuyor, seviyordu. Mustafa'da bu olay farklı bir durum yaratmış ve kendini tutamamıştır. Mustafa pişmanlık duyuyordu. 'Beni oğlu gibi gören birine nasıl bunu yaparım.' düşüncesi içindeydi. Afife ise olan bitene anlam veremiyor hem de kızamıyordu. Mustafa'dan kopmak onu yitirmek istemiyordu. Mustafa zor durumdadır. Olayı arkadaşlarına anlatıp içini de dökemiyordu. Kendisiyle dalga geçeceklerini düşünüyordu, utanıyordu. Annesi yaşındaki bir kadına tecavüz etmişti. Afife'nin karşı koymaması, direnmemesi bir nebze olsa içini rahatlatıyordu. Mustafa, Afife ile yedi gün sonra karşılaşmıştı. Afife Mustafa'yı teselli ediyor, hem oğlu hem de erkeği olmasını istiyordu. Sık sık buluşup birlikte oluyorlardı. Mustafa, Afife'nin gebe kalmasından korkuyordu. Afife ise korkulacak bir şeyin olmadığını söylemişti. Bu konuda Mustafa'ya yalan söylemişti.

Mustafa, Afife ile olan ilişkilerini arkadaşlarına söylemiştir. Afife'deki değişiklikler çevredekiler tarafından fark ediliyor, dedikodu çıkıyordu. Bu dedikoduları duyan kardeşi Afife'yi görmeye gelir. Aralarında tartışma çıktı. Ömer'i evden kovdu. Ömer giderken tehdit ediyordu.

Bir gün Afife sokakta yürürken gözüne 'Prof. Dr. Mehmet Coşkunsel Doğum ve Kadın hastalıkları Uzmanı' diye bir tabela ilişmişti. Doktor bazı testler yaptıktan sonra hamile olduğunu söyledi. Afife sevinçle evin yolunu tuttu. Hamile olduğunu Mustafa'ya söylemişti. Bu haber karşısında Mustafa çok şaşırmış Afife'nin kendisini kullandığını düşünmüştür. Afife ise Mustafa'yı yakıştırmaya çalışmıştı. Hiçbir beklentisinin olmadığını sorumluluğun tamamen kendisine ait olacağını, istediği vakit kendisini bırakabileceğini söylüyordu. Afife'nin karnı büyümüş, bu durum çevredekiler tarafından dedikodu haline gelmişti. Yengesi ile Ömer bu söylentiler üzerine Afife'yi görmeye gitmişlerdir. Tartışmaya başladılar. Ömer bebeği doğurmamasını istiyordu. Afife ise ısrarla bebeği doğuracağını söylüyordu. Ömer ablasını tokatlayıp, küfürler edip, tehditler saçıyordu.

Mustafa'nın babası Osman birkaç gün âlem yapmak için Ankara'ya gelmişti. Mustafa'nın bu durumdan haberi yoktu. Osman'ın arkadaşı Özdeş onu her geldiğinde Ankara'da karşılar, isteklerini görürdü. Arkadaşlıkları karşılıklı çıkara dayanıyordu. Osman oğlunu görmeye Maltepe'ye gitmişti. Mustafa'yı görmüş, sonra kalacağı otele dönmüştü.

Mustafa ertesi gün babasının yanına otele gitti. Babasına çocuğunun olacağını söyledi. Babası çok kızmış 'kadını çocuğu aldırması için ikna edeceksin' demiştir. Bu duruma Mustafa

karşı çıkmış babasından tokat yemiştir. Osman, Mustafa'yı İngiltere'ye yollayacağını orada okuyup böylece askerlik derdinden kurtulacağını söylüyordu.

Mustafa bu konuşma ile babasının zayıf bir yönünü de öğrenmişti. Mustafa'nın kafası karışmış Afife ile ilişkilerinin olamayacağını anlamıştı. Babasının düşüncelerine karşılık intikam olarak okulu bırakmaya karar vermişti. Kıbrıs'a dönüp askerliğini yapacaktı. Böylesinin Afife içinde daha iyi olurdu. Babası ile ipleri koparması Mustafa'yı mutlu etmişti. On gün sonra Kıbrıs'a uçuyordu. Gitmeden önce Afife'ye evlenmeleri için yalvarmış ama Afife kabul etmemişti. Hemen dayısının evine gidecek askerlik gününe kadar orada kalacaktı. Artık babasının baskısından kurtulup, kendi kararlarını kendi vereceği düşüncesindeydi. Gözlerinin önüne kebab şişlerle dolu mangal gelmişti. Kıbrıs aklına geldi mi mangal düşlerdi. Kıbrıs'ı çok özlemişti artık uçak inmiş Kıbrıs'a kavuşmuştu.

KARAKTERLER

BAŞKARAKTER= Mustafa 18 yaşını bitirmiş, Kıbrıslı bir gençtir. Orta boylu, ince yapılı, kumral, güzel yüzlü dış görünüşü itibariyle bakımlı olmayı, şık görünmeyi seven biridir. Babası ile hep zıt görüşlere sahiptir. Vatan sevgisi içinde olan, vatani için canını feda etmekten çekinmeyen bir gençtir. Ev sahibi Afife ile ilişki yaşamaktadır.

YAN KARAKTERLER

AFİFE= 45 yaşında, zayıf, orta boylu, kumral, bakımsız ama güzeldir. Maddi durumu iyidir. Daha önce evlilik yapmıştır. Eşi ölmüş, dul yalnız yaşayan bir kadındır. Mustafa ile yaşadığı ilişkiden bir çocuğu olacaktır.

METE= Mustafa'nın dayısının oğludur. Kısa boylu, tıknazca, kumral, sakallı güzel yüzlüdür. Mustafa ile aynı evde kalıyorlar, mimarlık okuyor.

CENK= Mustafa ve Mete ile aynı evde kalan yakın arkadaşlarıdır. Boylu poslu, güçlü kuvvetli, iriyarıdır. Spora düşkün olduğundan beden eğitimine girmiştir. Arkadaş canlısı onları koruyan, öfkeli olduğunda zor yatışan bir gençtir.

MUSTAFA'NIN ANNESİ= İnsancıl, çıkarıcı ve sonradan görme olmayan üç çocuk annesi bir kadındır. Eşinin davranışlarına çok kızar.

MUSTAFA'NIN DAYISI= Eniştesi ile araları hep bozuk olan birisidir. Vatanseverdir. Üniversite yıllarında gönüllü olarak Erenköy'e gidip savaşmıştır.

PROF. DR. MEHMET COŞKUNSEL= Doğum ve kadın hastalıkları uzmanıdır. 60 yaşında orta boylu, zayıf, dazlak, bıyıksız, gözlüklü, güleç yüzlü babacan birisidir. Afife'ye hamile olduğunun haberini verir.

AYSEL= Mete'nin kız arkadaşı, aynı üniversitede okuyorlar. Orta boylu, incecik vücudu olan düz kumral saçları, ak teni, bal rengi gözleri olan güzel yüzlü bir genç kızdır.

BEKİR= Mustafa, Mete ve Cenk'in üniversiteden arkadaşları Kıbrıslı gençtir. Lakabı Filozoftur. Çok konuşur, politika hastasıdır. Kıbrıs'taki siyasi olayları yakından takip eder.

METE'NİN BABASI= Dürüst bir kamu görevlisidir. Sendikal harekette hep ön safta yer almıştır. Düzenbaz işlerle çok para kazanma olanağı bulmuşsa da o bu durumu seçmemiştir.

SEVDA= Afife'nin yakın arkadaşı, aynı yerde çalışıyorlardır. Şen şakrak dul bir kadındır.

MARY= Mustafa'nın yaz tatili için Londra'ya gittiğinde orada tanıştığı sarışın, çok güzel İngiliz kıızıydı. Üniversitede okuyor. Çekici ve işveli biriydi. Mustafa'yı mutlu etmeye çalışırdı.

İKİNCİL KARAKTERLER

OSMAN= Mustafa'nın babasıdır. Uzun boylu, zayıf tepesinde saç olmayan, bıyiksız zampara biridir. Çok zengindir. Avukat yazıhanesi olan, iktidar partisinin etkili yöneticisidir. Bakanlık ve milletvekilliği yapmıştır. Çıkarıcı, baskıcı her şeyin kendi istediği gibi olmasını istiyor. Dünya yansa umurunda değildir. Eşini sürekli aşağılayan kaba davranan bir adamdır. Askerlikten kaçan milliyetçiyim duygularıyla geçinen düzenbaz biridir.

ÖZDEŞ= Kısa boylu, şişko, bıyiksızdır. Osman ile arkadaşlıkları çıkara dayanıyordu. Menfaatçidir. Büyükelçilikte ateşe olarak çalışıyor. İktidar partisinin sadık elemanı idi. Osman Ankara'ya geldiğinde ona kadın ayarlardı.

AFİFE'NİN YENGESİ= Afife'nin ölmüş ağabeyini eşidir. Geçimsiz birisidir. Afife'ye namusunun hesabını soran ama zamanında kendi uygunsuz işler yapan birisidir.

ÖMER= Afife'nin kardeşidir. Uzun boylu, kır saçlı ve sakallıdır. Afife'yi döver ve tehdit eder.

ASİL NADİR= İktidarın başında bulunan, ülkeyi soyan birisidir.

TAKSİ= Mustafa ile aynı apartmanda oturan, hırçın çocuğun babası, kısa boylu, cılız, asabi bir adamdır. Mustafa'yı her seferinde tehdit edip, canına kast etmek isteyen birisidir.

ÇOCUK= Mustafa ile aynı apartmanda oturan, tartıştığı hırçın, haşarı, asi ruhlu, cin gibi bir çocuktur.

ARKA KARAKTERLER

CENK'İN BABASI= Genç yaşta emekli olmuş. Lefkoşa'da kendi mahallesinde bir bakkaliye dükkânı açmıştır.

SALAHETTİN= Afife'nin ölen kocasıdır. Mustafa'yı ona benzetir.

Denktaş, İki yaşlı adam, Komşular, Profesörler, Kıbrıslı öğrenciler, Mustafa'nın kız kardeşi ve küçük kardeşi apartman kapıcısı, uçaktaki hostes, doktorun sekreteri, Mustafa'nın akrabası

MEKÂN

Olay üç ayrı mekânda geçmektedir. Ankara, Kıbrıs, Londra'da geçer.

AÇIK MEKÂN= Mustafa yaz tatili için gittiği Londra'da Mary ile tanışması, onunla gezip güzel günler geçirmesi. Afife'nin yanında geçirdiği zamanlar neşe ile eve dönmesi, Kıbrıs'ta geçirdiği zaman, mangal sefası, Girne'ye gidip denize girdiği zamanlar ve arabasıyla Dere boyunda, Girne Caddesinde tur atmaya bayılırdı.

KAPALI MEKÂN= Mustafa'nın mutsuz olduğu anlardır. Ankara'da ilk oturduğu apartmanda başka bir dairede kalan bir çocuk ve taksici babasıyla tartıştığı zamanlardır. Bir gün Afife'nin evine gittiğinde onun hamile olduğunu öğrendiği anlardır. Otel odasında babası ile tartışıp tokat yediği zamanlardır.

ZAMAN

ROMANIN YAZILIŞ ZAMANI= 1991

KRONİK ZAMAN= Vardır. Olaylar belirli bir sıra içinde gelişmektedir.

AKRONİK ZAMAN= Ara ara geriye dönüşler görülür. Sf:25'te Mustafa'nın dayısı '1964'te Kıbrıslı öğrenciler savaşmak üzere gönüllü olarak Erenköy'e giderken son anda kaçtığını' kayınbiraderinin yüzüne vurmuştur. Sf:44'te Mustafa, Ankara'ya giderken uçaktaki sarışın hostesi Londra'da tanıştığı Mary'e benzetip onunla yaz tatilinde gezdiği günler aklına gelip dalıyor.

DİL VE ÜSLUB

Sade bir dili vardır. Roman üç kısımdan oluşur. Az da olsa ikilemeler görülür.(sık sık, öldüreceğim seni, öldüreceğim seni)gibi. Bazı yerlerde Kıbrıs şivesi ile kullanılan sözlüklere rastlarız.(gardaş, geleceyyik, kesin be, sanki bilmen) gibi

Argo ve küfürlü kelimeler yer tutar. Anlamını pek fazla duymadığımız Kıbrıs ağzı ile söylenen kelimeler yer alır.(Ganara, tekeş, şaşmalı, havrası, hıkdeyiciler)Olaylar uzun uzun anlatılmıştır. Sıklıkla deyimler kullanılmıştır.(dem vurmak, soyup soğana çevirme, kuyruk acısı, gıkı çıkmamak, beynini kemirme kendi kendine güvey olma)

Ara ara ev, oda tasvirleri yapılmıştır. Sf:28'de 'huzur verici salon, üç kişilik kanepeler, üç koltuktan oluşan bir takım çevresinde altı sandalye dizili yemek masası, televizyon' sf:31 'iki kişilik karyola, gömme dolap, tuvalet masası, bir koltuk... Yatağın tam karşısında ise çerçeveli büyük boy bir fotoğraf asılıdır.

Üslup akıcıdır. Kıbrıs kültürünü anlatan sözlükler kullanılmıştır.(Kahve kültürü, şiş kebap, şeftali kebabı, mangal kokusu)

BAKIŞ AÇISI

Yazar _anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.

YUSUFÇUKLAR OLDU MU?

Kıbrıslı olan kemal çalıştığı bakanlıkta bir üst düzey yöneticisidir. Eski TMT(Türk Mukavemet Teşkilatı)çilerdendir. Bakanı tarafından işten kovulmuştur. O kızgınlıkla evinin yolunu tutmuştur. Evde onu karşılayan kimse olmamıştır. Eşi Ayşe oğlu doğuşçuda alarak evi terk etmiştir. İkinci bir darbe yemişti, eşinin evi terk etmesinin nedenini de bulamamıştır. Sabah eşiyle küçük bir tartışmaları olmuştu. Ama bu tartışma evi terk edecek boyutta değildi. bu olayların üzerine arabasına atlayıp Magosa da tek yaşayan annesinin evine doğru yol almıştır. Kemal'in ailesi Geçitkale de oturuyordu.1963'te Rum saldırılarından sonra babası oraya göç etmiştir. Ayşe il aşk evliliği yapmamıştır. Kemal üniversite yıllarında nilüfer ile

çalgınca aşk yaşamıştı. Erenköy'de iken onunla iletişim kuramamış ve izini yitirmiştir. Babasının isteğiyle Ayşe ile evlenmiştir. Ayşe Kemal'i çok sevmekte adeta tapmaktaydı. Fakat Kemal oralı bile olmuyor bu evlilik yüreğindeki acıyı dindiremiyordu. Ona karşı duygularında sevgi değil, görev duygusu vardı. Evliliklerinin başında Ayşe çalışmak istiyor. Kemal kabul etmiyordu. 1963'te savaş başladığında Kemal cepheye koşmuştu. Kardeşlerinin eşleri, kız kardeşleri Sıdika, eşi Ayşe ve çocuklar aynı evde toplanmışlardı. Böylece birbirlerine sahip çıkarlar düşüncesi vardı. Fakat savaş zamanı Kemal ile Ayşe'nin kızları Yasemin kimse fark etmeden bahçeye oyun oynamaya çıkmış ve Rum tarafından atılan havan mermisi bahçede patlamış Yasemin paramparça olup yaşamını yitirmişti. Kemal bu sebepten Ayşe'yi sorumlu tutuyor, hiç affetmiyordu. İyi olmayan ilişkileri bu sebeple daha da soğumuştur. Kemal kendini işine vermiş, boş zamanlarında da Spor Kulübünde geçirmeye başlamıştır. Orada başkan oluyor. Çoğu zaman akşam yemeğine bile eve uğramıyordu. Kemal'in Doğuş adında beş yaşında bir oğlu vardı. Oğlunu çok seviyordu. Ayşe sessiz, az konuşan, saygılı ve ağırbaşlı biriydi. O sabah Ayşe, Kemal'e hafta sonu pikniğe gitmek istediğini söylemiş Kemal'in kabul etmemesi üzerine ilk defa Ayşe sesini yükseltip bağırıyordu. Ayşe'nin canına tak etmiş ve evi terk etmişti. Kemal'in annesi Faize evde tek yaşıyordu. Kızının ya da oğullarının kendisine uğrayacağı günleri hep beklerdi.

Kemal'i görünce hem sevinmiş hem de yalnız gördüğü için içinde bir tedirginlik olmuştu. Faize, Ayşe ile Kemal'in kavga ettiğini öğrenmişti. Kemal gün boyu yorulmuş, uyumaya gitmişti. Bu sırada Faize eline Lefkara işini almış, geçmişe dalmıştı:

Faize 63 yaşın çok güzel bir kadındı. Genç kızken herkes ona 'Çerkez Kızı' diyordu. 19 yaşında evlenmiş Kemal, Mehmet, Mustafa, Sıdika, Taner adında çocukları olmuştur. Çocuklarından Kemal'i bir başka severdi. İçlerinden bir tek Taner okumamıştı. Babaları Osman diğerlerine sert davranırken bir tek Taner'i şımartmıştır. Taner Londra'da kaçak olarak çalışmış, sonrada orada doğan Kıbrıslı bir Türk kızı ile evlenerek İngiltere'de kalmaya hak kazanmıştır.

1963'e kadar Lefkara(Güney Kıbrıs)yaşamışlar, orada bağları bir de bakkal dükkânları vardı. Faize Lefkara işi yapıyor, ünü de vardı. Yaptıkları kapış kapış alınırdı.

1955 EOKA(Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamayı hedefleyen Rum tedhiş örgütü)ortaya çıkınca huzurları kaçıyor. Faize'nin eşi geceleri eve gelmemeye başlamıştı. Rumlara karşı direnmek üzere kurulan gizli örgüt TMT' ye girmişti. 21 Aralık 1963'te yaşamlarını alt üst eden olaylarla karşılaştılar. Rumlar Lefkoşa'da Türklere saldırmışlardı. Sonra İskele'de ve başka yerlerde çatışmalar çıktı. Köyden hiçbir Türk çıkamaz olmuş, besin sıkıntısı başlamıştır.

Rumlar Türklere besin maddeleri, özelliklede ekmek veremez oldular. EOKA lideri Türklerin tüm silahlarını teslim etmelerini istemiştir. TMT'nin köy başkanı Turgut silahları vermeyecekleri kararını almış, yılbaşı gecesi köyü terk edip Geçitkale'ye ulaşmaya çalışmışlardır. Köylerinden göç ettiğinde Kemal, Ankara'da üniversitede idi. Artık göçmendiler. Sıkıntılı günler başladı. Kemal'den uzun bir süre hiçbir haber alamadılar. Komşu köy Boğaziçi'nde ikide bir çatışma çıkıyordu. Geçitkale'de iç huzursuzluklar baş gösteriyordu. Köyden biri mücahitlerin komutanını vurmuştur.

15 Kasım 1967'de saldırılar olmuş, Rumlar çok büyük güçlerle saldırmışlardı. Köylüler, çocuklar çoğu şehit olmuştur. Rumlar kadın, çocuk, yaşlı demeden hepsine işkenceler, rezillikler yapıp korkutmuşlardır. Faize'nin eşi Osman Rum askerlerine esir düşmüştür. Yollardaki insanları yakarak öldürmüşler, esir düşenleri bir odanın içine toplamışlar işkence edip sorguladıktan sonra geri getirmişlerdir. O gün Faize'nin yatalak komşusunu da Rum askerleri delik deşik etmiştir. İki yıl sonra Kemal okulunu bitirerek Ankara'dan dönmüş, Kuzey'e göç ettikten sonra Osman hastalanmış, borç kâğıtları da gelince üzüntüye dayanamayıp yüreğine inmiştir.

Kemal artık uyanmış, huzursuzdu. İçini boşaltacak dost arıyordu. Aklına Murat ve Burhan geldi. İkisi de liseden beri candan arkadaşlarıydı. Kulübeye gitmeye karar verdi. Orada Murat'a rastladı. Murat kentin en ünlü avukatlarından biriydi. Aynı zamanda hükümet partisine sırtını dayamıştı. Burhan karşıt partide milletvekilliği yapıyordu. Karpas yolu üzerinde Salamis ormanının karşısında bir yere gelmişlerdi. Burhan'da aralarına katılmış içkilerini isteyerekten dertleşmeye başlamışlardı. Arkadaşlarına Ayşe'nin evi terk ettiğini, görevden de alındığını söylemişti. Kemal'in görevden alınması küçük hesaplara dayalı siyasal çekişmelerden kaynaklanıyordu. Hükümet partisi kendinden olmayanı canından bezdirmeye kalkıyordu. Burhan, Kemal'in işten alınması konusunda sevinmiş, 'hükümet partisinden olmadığı için gurur duymalısın' diyordu. Arkadaşları Ayşe'ye haksızlık yaptığını düşünüyorlardı. Artık bulundukları yerden kalkmaya karar verdiler. Murat 'Salamis Bay Otele' gidip birazda orada vakit geçirmeyi önermiş, Burhan geç olduğunu söyleyip karşı çıkmıştır. Bunun üzerine Murat ile Kemal Salamis Bay Otele gittiler.

Kemal bahçede otururken Nilüfer'e rastlamıştır. İkisi de çok şaşırmış, konuşmaya başlamıştır. Nilüfer çok güzel bir bayandı. Anne ve babası öldükten sonra amcasını yanına almış onunla yaşıyordu. Kemal Erenköy'e çıktıktan sonra birbirlerini yitirmişler. Babasının isteği ile İstanbul'a taşınmışlardır. Yine babasının isteği ile Osman adındaki komşuların oğlu ile evlenmiş, çocukları olmamıştır. Osman birçok işte çalışıp işini büyütmüş ve holding sahibi

olmuştur. Bir gün trafik kazasında yaşamını yitirmiş bütün serveti Nilüfer'e kalmıştı. Bu olaylardan sonra Nilüfer çocuksuz ve dul olarak kalmıştır.

Yıllar önce Nilüfer ile Kemal'in tanışması ise mektuplaşarak olmuştur. Bir arkadaşı Nilüfer'e Kıbrıs'tan mektup arkadaşı isteyip istemediğini sormuş, Nilüfer ise istediğini söylemiştir. Mektuplaşarak birbirlerini sevmeye başlamışlardır. Nilüfer arada İstanbul'daki teyze ve amcasının yanına giderdi. Kadıköy iskelesinde buluşmuşlar, el ele dolaşıp kahkahalar atarak geziyorlardı. Büyük adaya gidiyorlar Çamlıca'ya çıkıyorlar, Boğaziçi'nde geziyorlar, birbirlerinin oluyorlardı. O zamanlar ikisi de mutluluğun doruğundaydılar. Birbirlerini bırakmamak için ant içmişlerdi. Fakat Kemal Kıbrıs'a dönüp TMT' çillerle Erenköy'e çıkmasıyla birbirlerinin izini kaybetmişlerdir. Kemal, Nilüfer'i çok aramış ama bulamamıştır. Yıllar sonra otelin bahçesinde bulmuşlardı birbirlerini. Otelde kısa süren konuşmaları bittikten sonra vedalaşıp Kemal otelden ayrıldı. Kemal karma karışık duygular içindeydi. Bir güne şıgan üç büyük olay onu üzmüştü. Kemal, Ayşe'den boşanacağına karar vermişti. Nilüfer'in dul olması onda bir umut olmuş yaşamlarını birleştirme düşüncesi içini kaplamıştı. Karışık duygulardan sonra kararını vermiş, Nilüfer'i bulacak onunla konuşacaktı. Otele gitmişti. Nilüfer'i otelde bulmuş, arabayla akşam gezisi yapıp konuşmak için anlaştılar. Akşam yemeğini birlikte yemişlerdi. Kemal, Nilüfer çakırkeyfi olmuşlardı. Deniz tarafına gitmiş kumsalda yürüyorlardı. Birlikte denize girmişler, yılların özlemini giderip birlikte olmuşlardır.

Ayşe ise baba evinde sürekli ağlıyordu. Anne ve babası evini terk ettiğini öğrendikleri zaman ikisi birden üstüne gidiyor hep söylenip duruyorlardı. İkisi de çok geçimsizdi. Ayşe baba evindeki en büyük yakınlığı ağabeyi Yusuf gösteriyordu. Ayşe'nin kardeşçe, içten karşılıklı sevgiye dayalı ilişki kurduğu küçük ağabeyi idi. O da Rumların saldırısı sonucunda şehit olmuştu. Yaşamdaki tek dostunu kaybetmiştir. Kemal, Nilüfer ile geceyi geçirdikten sabah annesinin evine gitmiştir. Kemal, Ayşe'den boşanıp Nilüfer evleneceğini, İstanbul'a yerleşeceğini, Nilüfer'in holding başına geçeceğini kararını vermişlerdi. Murat, Burhan kardeşi Mustafa ve annesi Ayşe'nin haklı olduğunu ondan boşanmaması gerektiğini söylüyorlardı. Köylüler Kemal ile Nilüfer'i görmüş Ayşe'nin yeğeni Fehmi'de Kemal'in yanında bir kadın olduğunu Yusuf'a söylemiştir. Kemal oğlunu görmeye gittiği bir gün Doğuş babasına 'o kadın gitme' diye bağırmıştır. Doğuş anne ve dayısının konuşmalarını dinlemiştir. Kemal çok şaşırılmış ve morali bozulmuştu.

2) Bozkurt, İsmail, Yusufçuklar Oldu mu? , Cem Yayınevi , İstanbul 2012

Karmakarışık duygular içindeydi. İçinden Nilüfer'e gitmek gelmiyordu. Kemal Ayşe'ye ne kadar haksızlık ettiğini anlamıştı.

Doğuş'un ise ruhsal sağlığının bozulmamasından anne sevgisini unutmayacağı düşünüyordu. Ayrıca ülkesine karşı olan sorumluluklar aklına gelmişti. Yanlış yolda olduğunu anlamış her şeyi Nilüfer'e anlatıp ondan ayrılmıştı. Kemal, Ayşe'yi ve oğlu Doğuş'u almaya kayınpederinin evine gitmişti. Kemal, Ayşe'ye bütün her şeyi anlatmış özür dilemiştir. Artık sorunlarını çözümlerdi. Kemal, Ayşe ve Doğuş arabaya binerek mutlu bir şekilde Lefkoşa'daki evlerinin yolunu tutmuşlardır.

KARAKTERLER

BAŞKARAKTER= Kemal 43 yaşında, evli ve bir oğlu vardır. Uzun boylu, kır saçlıdır. Ankara'da hukuk okumuş ama hiç avukatlık yapmamıştır. TMT(Türk Mukavemet Teşkilatı)'nın eğitimli üyesidir. Çalıştığı bakanlıkta başarılı bir üst düzey yöneticisidir. İş yaşamın dada namuslu, alnının teriyle para kazanan bir adamdır. Boş zamanlarında Spor Kulübünde geçirir. Kemal'in bireysel hesaplaşması, Ayşe'ye karşı sorumlulukları, işten ayrılması ve Nilüfer'e olan aşkı onun yaşantısını uzun bir süre etkilemektedir.

YAN KARAKTERLER=

AYŞE= Kemal'in karısıdır. Bir çocuk annesidir. Sessiz, az konuşan, saygılı, ağırbaşlıdır. Orta boylu, ince yapılı, düzgün vücutlu, bal rengi gözleri, kahverengi saçları ile güzel bir bayandır. Her zaman bakımlıdır. Güzel ve uyumlu giyinir. Kulağa hoş gelen yumuşak, tatlı bir sesi vardır. Babasının karşı çıkmasına karşın okumuştur. Çok kitap okur. Kocasına, oğlunu çok seven birisidir.

FAİZE= Kemal'in annesidir. 63 yaşında kısa boylu ve zayıftır. Gençken çok güzel bir kızdır. Köyünde 'Çerkez Kızı' diye bilinirdi. Koyu mavi gözleri, kızılımsı saçları, ak teni, düzgün burnu vardır. Başı açık apak saçları vardı. Sesi kalınca ama yumuşaktı. İlkokul okumuş 19 yaşında evlenmiş beş çocuk annesidir. Kemal'e ayrı bir düşkünlüğü vardır. Lefkara(Lefkara

köyünde Güney Kıbrıs'ta yapılan dünyaca ünlü bir nakış işi yapıyordu. Bu konuda usta idi ve ünü vardır.

OSMAN= Tam bir Osmanlı adamıdır. TMT üyelerindendir. Çevresinde çok sevilen, sayılan, doğru, mert, yürekli, yiğit bir kişiliği vardır. Evde ise yüzü çok az gülerdi. Karısına yüz göstermez, özellikle çocukları ya da başkaları önünde onunla konuşmazdı. Ancak yatağa girdikten sonra uzun uzun konuşurdu. Çocukları ile de pek konuşmazdı. Ters bir adamdı sorun çıkarırdı. Kuzeye göç ettikten sonra çok değişmiş yumuşak, sevecen, bambaşka bir insan olmuştu. Genç yaşta ölmüştür.

BURHAN= Kemal'in liseden beri can arkadaşıdır. Kısa boylu, zayıf, az saçı olan ak tenli, ince tiz bir ses vardır. Yoksul bir ailenin çocuğudur. Ünlü bir avukat olmuştur. Hükümet partisinin karşıt görüşünde yer alıyor orada milletvekilidir. Alın teri ile çalışan, namuslu, dürüst birisidir.

YASEMİN= Kemal'in kızıdır. 3 yaşını yeni doldurmuşken 1963'te Rum saldırıları sonucu bir havan mermisi onu parça parça etmiş yaşamını yitirmiştir.

MUSTAFA= Kemal'in kardeşidir. 40 yaşlarında uzun boyludur. İktidarın başındakilere karşıdır. Devlet dairesinde çalışır. Ayrıca sendikacılık yapıyor.

MEHMET= Kemal'in kardeşi kamu görevlisi olarak çalışmıştır. Sonrada ticarete başlamıştır.

SIDIKA= Kemal'in kız kardeşidir. Evli ve çocuğu vardır. Okuyup öğretmen olmuştur.

SIDIKA'NIN EŞİ= Marangozcudur. Barış Harekâtına katılmıştır. Kıbrıs'a ilk inen paraşütçü birliğindendir.

DOĞUŞ= Kemal ile Ayşe'nin beş yaşındaki oğullarıdır. Anne ile babasını çok sever ve ayrılmalarını istemez.

TURGUT= Kemal'in köylüsüdür. TM'cilerdendir. Eski bir mücahittir. Köyde bağımsız olarak muhtarlık yapıyor. Yaralıları hizmette bulunmuş çevrede saygı duyulan bir kişidir. Rum saldırıları başladığında köyde yaşayanları yardım edip onları köyden kaçırıyor. Geçitkale'ye göç ettiriyor.

TANER= Faize'nin en küçük oğludur. Hoş bir çocuktur. Okumamıştır. Babası çocukları arasında bir tek onu şımartmıştır. Londra'da kaçak yaşamış oralarda bulaşık yıkayıp geçiniyordur. Orada doğan Kıbrıslı bir Türk kızı ile evlenmiş İngiltere'de kalma hakkını kazanmıştır. Kebapçı dükkânı işletiyor. İyi para kazanıyor. Annesine de gönderip, yardım ederdi.

RUKİYE HANIM= Faize'nin komşusudur. 40 yaşında yedi çocuk annesidir. 1974'ten sonra eşiyle Türkiye'den Kıbrıs'a göç etmişlerdi. Orta boylu, sıska bir kadındı. Başı bağlı, güler yüzlü, şakacı hoş sohbetir. Kendine ait narenciye bahçesiyle uğraşıyor.

ÜNAL= Kemal'in Bakanlık Müdürüdür. Kemal'e iyi ilişkileri vardı.

MEHMET EMİN DAYI= 80 yaşında zencidir. 1963 Rum saldırısına uğramış, Rumlar tarafından vurulmuş, sonra vücuduna benzin döküp yakılmıştır.

OSMAN= Nilüfer'in eşidir. Nilüfer ile evlenmeden önce onların sokağında oturan 35 yaşında Kadıköy'de bir mağazada çalışıyor. Oldukça varlıklı biridir. İşlerini büyütmüş sanayi, emlak ve otelciliğe el atmıştır. Şirket kurdu. Holding sahibi sayılı zenginlerdendir. Nilüfer'e evliliği sürecinde çok iyi davranmış ona sevip, saygı göstermiştir. Bir trafik kazasında Osman ölüyor.

YUSUF= Ayşe'nin abisidir. 50 yaşında esmer yüzlü çalışmaktan yorulmuştur. Orta boylu, tıknazdır. Ayşe'ye karşı sevecen davranır. Kemal ile Ayşe'yi barıştırmaya çalışıyor.

EMEL= Ayşe'nin tek yakın arkadaşı aynı zamanda komşusudur. Evlidir. Çalışıyor boş zamanlarında eşi ile pikniğe, gezmeye giderler.

İKİNCİL KARAKTERLER

NİLÜFER= Kemal'in hiç unutamadığı eski sevgilisidir.40 yaşında, bakımlı, uzun boyludur. Kapkara, iri gözleri, ak tenli, kapkara saçlı, yüz hatları çok düzgün çok güzel bir bayandır. Çekicidir. Sesi çok güzel ve tatlıdır. Duru İstanbul Türkçesiyle konuşur. Aslen İstanbul'udur. Kemal'i unutamamıştır. Kemal Erenköy'e çıktıktan sonra birbirlerinin izini kaybettiler. Babasının zoruyla Osman ile evlenmiştir. Eşini trafik kazasında kaybeder. Duldur. Yaşlı amcasıyla kalıyor. Kemal'in evli olduğunu bildiği halde ayartmaya çalışır.

BAKAN= Kemal'in çalıştığı yerdeki bakandır. Kemal'i sevmiyor. İşten kovuyor.

MURAT= Kemal'in liseden beri candan arkadaşıdır. Esmer, kısa boylu ve tıknazdır. Boyalı siyah saçları olan şen şakrak, hayatı hafife alan, dünyaya boş veren biridir. Kalın ses tonu vardır. Menfaatçi çıkarını ön planda tutan bir kişidir. Yoksul bir ailenin çocuğudur, zengin bir kızla evlenmiştir. Çok meşhur bir avukattır. İyi para kazanan sırtını hükümet partisine dayamış, danışmanlık almıştır. Hükümet partisinin güçlü adamıdır. Gezmeyi, âlem yapmayı çok sever.

FATMA HANIM= Ayşe'nin annesidir. Huysuz bir kadındır. Çok söylenir, kalın seslidir. En sevdiği çocuğu Yusuf'tur. İkilemcilik yapar. Bunu söylemekten de çekinmez. Eşiyle hiç anlaşamaz hep kavga eder. Ayşe'yi de hep hor görür hiç ona yakın davranmaz.

RAGİP=Ayşe'nin babasıdır.70 yaşında ve dinçtir. Bastonla yürür. Uzun boylu, zayıf, az saçlı, esmerdir. Geri kafalı kötü laflar konuşan sürekli eşine hakaret eden birisidir. Ayşe'yi hor görür, ona hiç baba sıcaklığı vermez.

HATİCE HANIM= Faize'nin komşusudur. Çenesini hiç tutamaz. 'Kemal'i otelde bir kadınla görmüşler' haberini Faize'ye yetiştirir.

RUM ASKERLERİ= 1963'te Rum saldırılarını yapıp birçok kişiyi öldürmüşlerdir.

FEHMİ= Ayşe'nin yeğenidir. Kemal'i Nilüfer ile arabada gezerken gören kişidir. Yusuf'a söyler.

NİKO= Rum askeri

YAN KARAKTERLER

NİLÜFER'İN AMCASI= 60 yaşını aşmış, kupkuru ve sıskadır. Genizden çıkan gırtlaksı bir sesi vardır.

Faize'nin komşusu, Kamu görevlileri, Kahveci, Balanlar, Milletvekilleri, Yargıçlar, Polis Müdürleri, Garson, TMT görevlileri, Türkiye'de okuyan Kıbrıslı öğrenciler, Köylüler oteldeki görevli kız, Nilüfer'in babası, annesi, teyzesi, Osman, Ali, Latif Birey, İmaminoğlu, Çiğdem, Meral, Emine Hanım

MEKÂN

Olaylar Kıbrıs(Kuzey Geçitkale, Lefkoşa, Mağusa, Boğaz, Erenköy, Gün Lefkara) İstanbul'da (Kadıköy, Çamlıca, Büyükkada gezmeleri)

AÇIK MEKÂN= Kemal'in Nilüfer aşk yaşandığı günler İstanbul geçen anlarıdır. Kadıköy İskele'de buluşup el ele tutuşup, gülüşmeleri, çamlar arasında birlikte olmaları zamanlar çok mutludur. Kemal o gün unutamamıştır.

Salamis Bay Otel'in bahçesinde Nilüfer'le yıllar sonra tekrar karşılaşması, birlikte denize girmeleri, birlikte olmaları, arabayla Mağusa, Boğaz turu yapmaları açık mekândır.

KAPALI MEKÂN= Ayşe'nin çocuğu olarak Lefkoşa'daki evden ayrılıp Kemal'i terk etmesi, Kemal'in görevden alındığı duyduğu anlar.1963'te Rumların Türklere saldırması bunun sonucunda çok sayıda kişinin ölmesi ve Kemal'in kızı Yasemin'de bu olayda evlerinin bahçesinde oynarken vurulup ölmesidir.

ZAMAN

VAKA ZAMANI= Romanda anlatılan 27 Aralık 1989'da geçmektedir. Yazarın kitabın sonuna düştüğü tarihten anlıyoruz. Ayrıca 1963 Rum saldırılarından bahseder.

ROMANIN YAZILIŞ ZAMANI= 1991

KRONİK ZAMAN= Vardır. Olaylar belirli bir sıra içinde geçer.

AKRONİK ZAMAN= Ara ara geriye dönüşler görülür. Sf:19,22= 21 Aralık 1963 Rumların Türklere saldırmasından bahseder. Bu olayların anlatılmasına birçok yerde rastlıyoruz. Sf:58, 59, 60=Nilüfer ile Kemal'in önceden yaşamış oldukları aşkları anlatılır.

DİL VE ÜSLUP

Romanın sade, yalın, her kesiminden insanın anlayabileceği bir dil kullanılmıştır. Kıbrıs'ça bilenen bazı terimler kullanılmıştır.(Yusufçuk, cira,isagül,verigo,cikla,Lefkara işi,macun,pulya)Romanda tezatlar yer alır.Bu tezatlar Kemal'in psikolojisiyle ve anlatılan olaylarla ilgilidir.(hayat_ölüm,keder_saadet,zengin_yoksul)Olaylar uzun uzun anlatılmıştır.Atasözü ve deyimler kullanılmıştır; 'Atın ölümü arpadan olsun', 'Bam teline basmak,dert dökmek,buluttan nem kapmak, baltayı taş vurmak,boyun eğmek,altından çok sular akmak'' gibi.Üslup akıcıdır.Azda olsa argo ve küfürlü kelimeler kullanmıştır.

BAKIŞ AÇISI

Yazar_Anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.

BİR GECEDE

Turgut Sami Türk Mukavemet Teşkilatının gizli direniş örgütünün baş üyesidir. Bir gün köyün telefonu çalar. Köyün çobanı Hasan telefona bakmaya gider. Turgut Sami'yi arıyorlardı. Arayan kişi savaşın başladığını gerekli önlemlerin alınması için Turgut'a bilgi vermiştir. Turgut ise Hasan'a birkaç isim söyleyip onlara haber vermesini ve hazır olmalarını söyledi. Böyle durumlarda herkes görevini ne yapacağını, ne yapması gerektiğini biliyorlardı. Köyün gençlerinden TMT üyesi Acar konuşulanları duymuş Turgut'un peşinden gitmiştir. Birlikte Osman'ın evine giderler. Osman'da TMT'cilerdendir. Köyde çok sevilen birisidir. Turgut hazırda beklemesi için Osman'a savaşın başladığını anlatır.

Turgut hazırda beklemesi için Osman'a savaşın başladığını anlatır. Turgut doğrudan görüşmek istediği diğer kişilerinde evlerini dolaşıp durumu anlatmıştır. Acar'dan Rum mahallesini dolaşıp, olup biteni gözlemlemesini ister. Kendiside önceden belirlenmiş görev yerlerini dolaşmaya başlar. Köyde yaşayan Türklerin sorumluluğu ona aittir. Görevi köylüleri saldırılardan en az zararla ferahlığa kavuşturmaktır. Acar Turgut'un verdiği görevi yerine getirmek için Rum mahallesine doğru yürürken sıkıntılıdır;

O gece çalan telefonu umursamasaydı, Gülsüm'ü kaçıracaktı. Acar Rum mahallesinde hiçbir olağan dışılık saptamamıştır. Turgut ile Osman bu konuda konuşup düşünüyor, önlemler almaya çalışıyorlardır. Bu arada ekmek, sigara gibi ihtiyaçları köyde azalmaktadır. Okulda köy dışında olduğundan çocukları okula göndermiyorlar. Turgut, Mustafa öğretmenle konuşup çocukları evlerine göndermesini ister. Herkes tedirgin çocuklarını soruyorlardı. Bu arada Lefkoşa'da kan gövdeyi götürüyor, adada tek Türk bırakmayacaklar' gibi söylentiler yaygınlaşıyordu.

Rum fırıncılar, Kooperatifin ve bakkaliyenin Türklere ekmek vermediği söylentisi yaygınlaşmıştı. Turgut, Osman ve Mustafa öğretmen konuşup çanak açılıp silahlarla bombalar hazır duruma getirilecek, evlerdeki av tüfekleri savunma için örgütlenecek, gerekirse tüm erkekler göreve çağrılacak kararını aldılar.

Silahlar öğretmen evinde kalan Mustafa öğretmenin lojmanındaydı. Yattığı odada karyolanın altına gömülmüştü oradan çıkarttılar. Turgut arkadaşlarından silah sayısının her yerde konuşulmamasını istedi.

Acar ise hem yorgun düşmüş hem de Gülsüm'ü düşünüyordu. Acar ilkokulu bitirdikten sonra babasıyla birlikte çalışır, dağı, taşı, ormanı, kırı çok sever, oralarda özgürce dolaşarak keyif alırdı. Çok kitap okur, sık sık ava giderdi. Bir gün kırlarda gezerken çiçek toplayan Gülsüm'ü görmüş ve âşık olmuştu. Gülsüm'le buluşuyorlar, aşk yaşıyorlardı. Acar, Gülsüm'ü babası Ramadan'dan istemiştir. O da Acar'ı ıpsız sapsız bulduğundan ve de Acar'ın babası Hasanagi sevmediği için onları aşağılamış ve reddetmiştir. Acar kararını vermiş Gülsüm'ü kaçıracaktı.

Gün ağardıktan sonra karargâhtakiler sırayla evlerine gitmeye başlamışlardır. Turgut önce evine uğramıştır. Aliye çocuklarının ne yiyeceğini düşünüyordu. Sokakta da ekmek sorunu vardı. Turgut'un aklına tek çıkar yolu olan en yakın Türk köyü olan Geçitkale'ye ulaşip oradan un sağlamaktı. Kararını vermiş kamyon sahibi Mustafa Kolosi'ni aradı. Kamyona gidip yola düştüler. Jandarma Karakoluna doğru ilerlediler. Karakolda görev yapan Rum çavuş Karamani onları karşıladı. Ekmek, sigara almaları için izin vermişti. Bu durumdan Mustafa ve Turgut'un aklına geçmişte kurulan tuzaklar aklına gelmiştir. 1956 yılında İbrahim Derviş kamyonuyla giderken, diğeri de Şakir Hüseyin otobüsüne doluşan kadınlı, erkekli bir grup Geçit kale'ye film seyretmeye giderken olmuştu Turgut ve Mustafa Geçitkale'ye ulaşmışlar, buğday alıp yola çıkmışlardır. Türk mahallesinde coşkuyla karşılandılar, un çuvalları ambarlara boşaltıldı

Acar, Turgut'un Geçitkale'den dönüşünü heyecanla beklemişti o gece gülsümü kaçıracaktı durumu Turgut'a söyleyip onayını almak istiyordu bu durum Turgut'ta şaşkınlık yaratmıştı bugünlerde olmayacağını, o günler geçtikten sonra acara yardım edeceğinin sözünü vermişti. Acar önce üzölmüş ama Turgut'un söylediklerinin doğruluğuna inanmıştı bu durumu gülsüme anlatmış sık sık geleceğini mektup yazacağını söylemişti

Kıbrıs radyolarında bile Türkçe yayınlar daha ilk günden değişime uğramış, radyoda çalışan Türkler saf dışı bırakılmıştı Türkleri kötölüyorlardı. o sırada Lefkoşa'da iki yüz Türkün öldüröldüğü haberleri moral bozukluğu yaratıyordu. Lefkara'nın Matyat köyünden dumanlar yükseliyordu. Bu dumanlar yakılan Türk evlerinden geliyordu Matyat'a habersiz gitmiş oranın durumunu Turgut'a anlatmıştır. Geçitkale'de İskele'nin Türk mahallesinin de saldırıya uğradığı söylentisi yayıldı. Bütün bu olaylar moral bozukluğu yaratıyordu.

Turgut ile Mustafa Kolosine yılbaşı günü Geçitkale'ye gitmek için yola çıktılar.

İzin almak için köy çıkışındaki jandarma karakoluna uğramışlar, Rum çavuş Karamani bu sefer izin vermemiştir. Onlarda geri dönmek zorunda kalmışlardır.

Turgut, köyde saygın yerleri olan Ali ve Mustafa Kolosine'yi alarak Rum mahallesine geçti. Rum Belediye Başkan, Muhtar ve iki Rum ile Rum Belediye Başkanı özel bürosunda görüşme yapıyorlardır. Türklerin papazlara ateş açıp birini öldürdüklerini söylüyorlardı. Turgut ve arkadaşları şaşırmış bu olaydan haberdar değildiler. Rum Başkan ve Muhtar, silahlarını teslim etmelerini ancak öyle ateşkes yapabileceklerini söylemişlerdir. Turgut'un ise kafasında asla silahları teslim etmeme düşüncesi vardı. Yılbaşı sabahı Turgut ile Mustafa'nın Geçitkale'ye gidişlerine engel olunması, Turgut başkanlığında bir heyetin Rum tarafına çağırılması haberleri Türk mahallesinde derin yankılar uyandırmıştır.

Turgut kararlıydı. TMT andı içmiş kişiler olarak silahlar teslim edilmeyecek, sivil halkın güvenliği sağlanacak, mahalle boşaltılacak bu iş hemen bir gecede yapılacaktı. Bu iş karşı tarafça anlaşılmalı ve duyulmamalıydı. Geçitkale'ye dağdan ulaşılmaya çalışılacaktı. Turgut bunları düşünmüş arkadaşları ile birlikte bir an önce karar vermiştir. Çocuk, kadın, yaşlı hepsini Geçitkale'ye gönderme kararı alındı. Turgut göç olayını Aliye'ye, Osman'da Faize'ye söylemişti. Erkekler eşlerine haber veriyor, hazırlıklı olmaları için uyarılıyorlardı. Bir tek sorun çıkaran Ramadan olmuştu. Acar, Gülsüm için endişeleniyordu. Turgut, Acar'dan görevinin başına gitmesini istiyor. Gülsüm'ü köyde bırakmayacağına söz veriyordu. Ailelerini yollarken TMT üyelerinin orada kalıp direnmesi çokta sağlıklı olmadığının bilincine vardılar. Herkes yollara düşmüş mahallede kimse kalmamıştı. Kafiye halinde ilerliyorlardı. Ramadan Acar'ın kendisine saygılı davranması ve sevecenliği onu şaşırtmış. Acar'a haksızlık ettiği düşüncesine varmıştır. Gülsüm'ü Acar'a vermeye karar verdi. TMT üyeleri de Lefkara'ya veda edip Geçitkale'ye göç etmişlerdir. Böylece büyük felaketten kurtulmuşlardır.

KARAKTERLER

BAŞKARAKTER= Turgut Sami 28 yaşında saçları bayağı dökülmüş, orta boylu ve zayıftır. Hafif çökük omuzları güçlü bünyesi vardır. Konuşkan ve şakacı bir tiptir.

TMT'cilerdendir. Köyde bağımsız olarak muhtarlık yapar. Evli ve altı çocuğu vardır. Görevi Rum saldırılarında köylüleri en az zararla kurtarmaktır. Çevresinde saygı duyulan bir kişidir.

YAN KARAKTERLER

ACAR= Turgut'un köylüsüdür. TMT alınmıştır.19 yaşında, uzun boylu, ak tenli, kumral, yakışıklı ismi gibi Acar bir gençtir. Atak ve çeviktir. Mert, güvenilir, yürekli, ağzı sıkı bir gençti. Dağlarda çok gezdiği için Bulli lakabını almıştır. Kitap okumayı çok sever aynı zamanda filozof lakabını da almıştır. Rumcayı ana dili gibi konuşur. Ava gider, avladıklarını satar cep harçlığı yapardı. Köyün kızlarından Gülsüm'e âşıktır. Babası vermeyince kaçırmaya çalışır.

OSMAN= TMT'cilerdendir. 43 yaşında uzun boylu, iri yarıdır. Rüştüye bitirmiştir. Bakkaliyesi vardır. Toprak delisidir. Turgut'un değer verdiği bir kişidir. Ev dışında sevilip sayılan bir insandı. Evde ise yüzü çok az güler, çocuklarına sevgisini göstermezdi. Faize ile evli Kemal, Mustafa, Mehmet, Sıdika ve Taner adında çocukları vardır.

FAİZE= Osman'ın eşidir.40 yaşında ama epeyce yıpranmış bir kadındır. Kısa boylu ve zayıftır. Koyu mavi gözleri, kızılımsı saçları, ak tenli düzgün burnu ile çok güzeldir. Gençliğinde ona 'Çerkez Kızı' derlerdi. Çocuklarına çok düşkündür.

ALİYE= Turgut'un anlayışlı karısıdır.27 yaşında orta boylu, balıketinde, kızıl saçlı, eli yüzü düzgün, kahverengi gözlü güzel bir kadındır.10 yıldır Turgut'la evlidir. Ünlü Lefkara nakışçılarından. Tek yakını hayattaki annesidir.

GÜLSÜM= Acar ile birbirlerini sevmektedirler. Yeşil büyük gözleri, kızıl saçları, düzgün burnu, küçücük ağzı, kızıla çalan ak teni vardır. Yüzündeki çiller ona doğal bir güzellik veriyordu. Orta boylu, incecik belli, omzuna düşen gür saçları vardı. Babası onu Acar'a vermek istemez. Acar ile kaçma planları yaparlar.

MUSTAFA= Köyde öğretmenlik yapar.24 yaşında ağırbaşlı, uzun boylu, az konuşan ve sessiz biridir. TMT'ciledendir. Köylü ona büyük saygı duyar. Mustafa Kolosine'nin kızı ile nişanlanmış köyün eniştesi olmuştur.

DERVİŞ HALİL= TMT'cilerdendir. Kısa boylu, ufak tefek, yürekli bir tiptir.

CEMAL ÇOBANOĞLU= Turgut'un yardımcısıdır. Kısa boylu, cılız sesli, zayıf, 24 yaşında Lefkara'lıdır. Heyecanlı ve paniktir. Yerinde duramaz. Amerikan Akademiyi bitirdikten sonra Türk Kooperatifine sekreter yapılmış TMT' ye alınmıştır. Amerika'da doğan akrabalarının kızı ile sözlenmiş onunla evlenme düşleri kurar.

MUSTAFA= Turgut'un kardeşidir.21 yaşında uzun boylu, atletik vücutlu birisidir. Çok hızlı yürür, avcılığı ile ün kazanmıştır.17 yaşında evlenmiş iki tane oğlu vardır. TMT'ye katılmıştır.

HÜDAVERDİ MEHMET ALİ= TMT üyesi Türk muhtarıdır.

MİHALAKİS= Turgut yakın arkadaşdır. Köylünün sinekçilik dediği sağlık görevini Turgut'la birlikte yürütüyor.

TOFİ= Rum'dur. Turgut'un dostudur. Turgut ondan Geçitkale'ye gidebilmek için yardım istiyor.

ZEHRA= Gülsüm'ün annesidir. Kızının mutlu olmasını ister. Çok pasif bir kadındır. Kocasına ona değer vermez. Kocasına ağzını açıp tek bir kelime söyleyemezdi.

HASAN= Köyün çobanıdır. Turgut'un savaşın başladığını ilk söylediği kişi o dur. Evli, orta boylu, tıknazdır.

VOLKAN= Türk gizli örgütünün en güçlüsüdür. Polistir.

ALİ KOLOSİNE= Minibüsçüdür. Köyde saygın bir kişidir.

İSMAİL NURİ= TMT'cilerdendir. Orta boylu ve zayıftır. Ramadan'a Geçitkale'ye göç edeceklerini söyleyen kişidir.

KOVANBEYİ= Geçitkale'dedir. Turgut petek beyi olarak kovan beyine bağlıdır.

MUSTAFA KOLOSİNE= Kamyon sahibidir. Turgut'u Geçitkale'ye götürür. Birlikte köylülere ekmek, sigara taşırlar.

İKİNCİL KARAKTERLER

RAMADAN= Köylülerdendir. Gülsüm'ün babasıdır. Erkek çocuğu olmamış, dört kız babasıdır. 60 yaşında sıksa, saçsız, çipil gözlü, koca burunlu, koca ağızlı, küçük çenelidir. Ters, huysuz, uyumsuz, sevgisiz herkese tepeden bakan birisidir. Vorda(katır)lakap takarlar. Eşine kötü davranır, değer vermez. Türklerin sevmediği nefret ettiği bir tiptir. Hep Rumlardan alışveriş yapar Rum kahvelerine giderdi.

MAHMUT= Acar ile Gülsüm aşkını herkes yayan, dedikoducu birisidir.

YAKUP= Polis çavuşudur. Turgut'a silahları teslim eden kişidir. TMT ihanet edip satmış buna karşılık yüklü para almıştır.

VORDO SÜLEYMAN= Köylülerdendir. Turgut'un köylüleri idare etmesini çekemeyen birisidir. Turgut'un arkasından konuşur.

ARKA KARAKTERLER

Naciye, Nemci, Mehmet Ali, Hasan Bulli Kardeşler, Aliye'nin babası, Kemal, Mehmet, Mustafa, Sıdika, Taner, Çobanlar, Türk aileleri, Rum aileleri, Rum fırıncı, Rum bakkal, Kahveci, İsmail Şakir. Cemal Bayram, Osman Kemal, Şakir Hüseyin, Alper, Cambo, Latif Dayı, Meryem, Kezban, Neyire, Sefer, Sami,

Zerrin, Kooperatif Sekreteri, Şemsi, Hatice, Aliye Kadir, Asım Bey, Arif, Münise, Emin, Salih, Rum Belediye Başkanı, Rum Muhtarı, Andrea, Yorgo, Makarios, Dr.Lisaridis, Hasanagi, Hamit, İbrahim Derviş, Ahmet Hasan, Halil Mustafa, Ali Çavuş, Mustafa Tremeşeli

MEKÂN

Kıbrıs'ta(Lefkoşa, Lefkara, Tahtakale, Geçitkale)dağ köyünde olaylar geçer.

KAPALI MEKÂN= Turgut'un telefonda savaşın başladığını öğrenmesi, Lefkoşa'da iki yüz Türkün öldürüldüğü haberlerinin olmasıdır. Tahtakale'de Rumların Türkleri tarıyor haberinin gelmesi, Lefkara'da Matyat köyünü yakmaları, Türk evlerinin yanmasıdır. Bir Gecede Lefkara'dan, Geçitkale'ye göç etmeleri kapalı mekândır.

AÇIK MEKÂN= Turgut Sami'nin birçok köylüyü zarar görmeden köyden kaçırıp Geçitkale'ye göç ettirmesidir.

ZAMAN

ROMANIN YAZILIŞ ZAMANI= 2002_2005 yılları arasında yazılmıştır.

VAKA ZAMANI= Romanda anlatılan olaylar 1963_1964 yıllarında geçmektedir.

KRONİK ZAMAN= Vardır. Olaylar belirli bir sıra içerisinde gelişir.

AKRONİK ZAMAN= Ara ara geriye dönüşler görülür. Sf:16'dan 25'e kadar Turgut'un TMT macerası, oraya nasıl katıldığı. Sf:59'da 1956 yıllarından bahseder köylülere kurulan tuzaklar anlatılır. Sf:83'de 1958 yılında Kıbrıs'ta bazı Türk köyleri kıyıya uğramıştır. Sf:93'te Turgut 'Hala Sultan Tekkesinde' silahları teslim alışı anımsamasıdır. Sf:122'de Osman'ın daha önceden Rum kadınla ilişki kurması aklına gelir.

DİL VE ÜSLUB

Romanın sade, açık ve anlaşılır bir dili vardır. Bazı tezatlıklar ve eşanlamlı sözcükler görülür. Yağmur_çamur, tipi_bora, fırtına_kasırga, yaz_kış, İnişli_çıkışlı, dağlı_taşlı)gibi. Ara ara ikilemeler görülür.(Saklana saklana, gizlene gizlene, adım adım, fıs fıs, avare avare)gibi.

Roman, numaralarla başlıklandırılmış, bölümlere ayrılmıştır. Atasözü ve deyimler kullanılmıştır.(Lafi ağzına tıkmak, içi içini yemek, alın teri, su koyvermek, çekidüzen vermek, çene çalmak, gözdağı vermek, dev aynasında görmek, ateş olmayan yerden duman çıkmaz)gibi.

BAKIŞ AÇISI

Yazar_anlatıcı bakış açısı kullanılmıştır.

BELKİ BİR GÜN

Roman 1963_1964 yıllarındaki olayları kapsar. Kıbrıs Türkleri ile Rumların karma olarak yaşadığı Boğaziçi köyü ve çevresinde geçer.

Türk genci olan Mehmet, babası Davut'a çalıştığı işlerde yardım eder. Ağaçların üstüne çıkar, harnup silkiyordu. Harnup silkme işini erkekler yapar, kadınlarda toplama işini yaparlardı. Toplanan harnuplar sepete doldurulurdu. Bir gün Rum kızı Nitsa ile Türk genci Mehmet rastgele karşılaşırlar. Bu karşılaşma zamanla derin bir aşka dönüşür. Mehmet karşılaştıkları yerde belki gelir umuduyla Nitsa'yı bekliyordu. Nitsa gelmiş ama aralarında Mehmet'in istediği gibi bir konuşma geçmemiştir. Nitsa'dan buluşma sözü alamamıştır. Mehmet'in babası, Nitsa'nın babası Hristo'yu sevmez, Nitsa'nın babası da Mehmet'in babası Davut'u sevmiyordu. Aralarında harnup işini birbirlerinden önce bitirmeye çalışıyorlardı. Bu duruma Mehmet anlam veremiyordu.

Davud ve ailesi yemek yiyorlarken Yusuf adında bir çocuğun Hristo'nun harnup işini bitirip gittiğini haber vermesi üzerine Davut çok sinirlenmiş ve morali bozulmuştur. Ailesine söylenip durmuştur. Mehmet bu durumu annesine sorma düşüncesindeydi. Bu arada Mehmet ilk olarak Nitsa ile dalga geçme düşüncesindeydi. Böylece arkadaşlarına hava atacaktı. Sonra

İçtiği TMT andını anımsadı. Rum kızı ile dalga geçmenin içtiği anda ters düşüp, düşmeyeceğini düşünmüş, bir şey olmaz kanısına varmıştı.

Hristo ile Davut'un da aralarının kötü olma sebebi;

Türkler daha önceden Yunanlılar için 'Küçük Asya Bozgunu' yaratarak Megali İdea'nın önünü kesmişlerdi. Yunan bayrağı çekip köy papazının peşinde Türk mahallesine yürüyüş yapıp 'Zito Enosis'diye bağırıyorlardı. Sonra 'Küçük Asya Bozgunu' gelmiş bu kez Türkler, Türk bayrağını çekip Rum mahallesine yürümüşlerdi. 'Yaşasın Türk Ordusu' diye haykırıyorlardı. Hristo o zamanlar on yaşındaydı. Türkler arasına yaşıtı olan Davut kin duymaya başlamış, öç alma isteği vardır. Nitsa'da babası ile Davut arasındaki harnup meselesini anlayamamış annesine sormuştur.

Seneler önce bir düğünde yapılan yarışmada Davut ile Hristo güreşirler. Hristo yenilir. Kini daha da artar. Bunun üzerine meyhanede otururken köyün komik, fıkracı halk bilgisi ikisinin de harnupları var kavga yerine harnup toplama işinde yarışmalarını ister. O günden sonra harnup toplama işini birbirlerinden önce bitirmeye çalışmışlardır.

Mehmet'in köyden arkadaşı olan Dinçer'in düğünü olacaktır. Mehmet düğün günü Nitsa ile yeniden karşılaşır. Mehmet bu durumu yeğeni Bayram'a anlatır. Bayram Deli Hristo'nun evini bilmektedir. Mehmet, Nitsa'nın evini görmek için Bayramın traktöre binmiş yol almıştır. Evin yolunu bulmuşlardır. Yolda Nitsa ile karşılaştı. Mehmet evlerinin avlusunda Nitsa ile buluşmayı teklif etmiş fakat Nitsa kabul etmemiştir.

Bir gün Mehmet harnup toplarken Nitsa ile yeniden karşılaşmış, Nitsa daha önceden evin arkasındaki sırtta buluşma teklifini kabul ettiğini Mehmet'e söylemiştir. Buluşma günü gelmişti. Mehmet ile Bayram ile yola çıkmışlardır. Mehmet'in heyecandan yüreği hopluyordu. Artık buluşmuşlar, birbirlerine sarılıp, koklaşıyorlardır. Tekrardan buluşma yeri belirlendi bir hafta sonra buluşmuşlardı. Mehmet tek başına gitmişti. Bayram'ı da tehlikeye atmak istemiyordu. Nitsa babasının 'Türklerin hepsini öldüreceğiz, bir tane Türk kalmayacak' gibi sözler söylediğini işitmiş bunu Mehmet'e söylemiştir. Ayrıca evlerine sürekli birileri gelip babası ile konuştuklarını da anlatmıştı. Mehmet bu durumdan şüphelenmiş durumu ilk Bayram'a anlatır.

Mehmet üçüncü kez yine buluşma yerindeydi. Nitsa gelmemiş, Mehmet bu duruma çok sinirlenip söylenmiştir. Nitsa'nın kendisi ile oyun oynadığını düşünüyordu. Tekrar buluşmuşlar, Nitsa gelememe sebebini Mehmet'e açıklamıştır. Bir sonraki buluşmada Mehmet ile Nitsa birlikte olmuşlardır. Mutludurlar. Fakat ülkede sorunların çıkacağından korkuyorlardır. Mehmet, Nitsa'ya tekrar geleceğini onu bırakmayacağını söylemiştir. Artık Mehmet, Nitsa'yı gerçekten sevmeye başlamıştı.

Rumların beklediği Akritas planı artık uygulanacaktı. Lefkoşa'da Türklerin etkisizleştirilmesini ve başkentin denetim altına alınmasını öngörüyordu. Bu arada Lefkoşa'da başladı haberini gelmiş Karayannis toplantı düzenlemiştir.

Boğaziçi'nin Türk mahallesine de haber erken geldi. Lefkoşa'nın Tahtakale semtinde Rumlar Türk aracına pusu kurarak ateş açmıştır. Bayram, Mehmet'e durumu anlatıp göreve çağrıldıkları haberini verdi. Artık çanakların açılması emri gelmişti. Türklerde hazırlıkları yapıp, önlemler alıyorlardı. Çanaklar açılıp silahlar çıkarılmıştır.

Kıbrıs'ta acılı günler başlamıştı. Lefkoşa'da, İskele'de Türklerden şehit haberleri geliyordu. Sürekli felaket haberleri geliyordu. İnsanlar kaçınıyor. Yiyecek özellikle un, sigara sıkıntısı çoğalıyordu. Türklerde bu yüzden gereksinimleri karşılanmadığı takdirde yolu kesme kararı aldılar. Rumlar her gün yolu kullanıp kente iner her gereksinimlerini karşılarıydı. Bu yol Türklerin denetimindeydi ama yiyecek konusunda sıkıntıya düşmüşlerdir. Bu arada Lefke, Mağusa, Leymason'da ki Türk mahallelerine saldırılar tüm hızıyla devam ediyordu.

Köyün çobanı Osman, Amerikalı Türk düşmanı olan Tsiro'yu öldürmüştür. Bu durum Rumlarda Türklere karşı saldırmak için bir bahane olmuş ve öç almak için harekete geçmişlerdir. Karayannis kafasındaki sinsi planı uygulamak için işe koyulmuştur. 'Türkler ateş çemberinde tutulacak, her ev ateş altına alınacak, hayvanlar dahi vurulacaktı.' Savaş tüm hızıyla devam ediyor. Rumlar, Türkler tarafından Boğaziçi köyünden püskürtülüyor. Türklerden yaralanan, yitirilen olmuyordu. Artık bir sessizlik olmuş ve Ateşkes yapılmıştır.

Mehmet çok uzun süreden beri Nitsa'yı görmemiştir. Bunun üzüntüsünü yaşıyordu. Nitsa ise Mehmet için endişeleniyordu. Artık evlerinin avlusu da tehlikeli olmuştu. Nitsa daha önceden konuştukları buluşma yerine gitmişti. Mehmet orada yoktu. Mehmet'te Bayram'a Nitsa'nın yanına gideceğini onu uzun zamandır görmediğini söylüyordu. Yine buluşup hasret giderdiler. Bu arada TMT' ciler tüm hızıyla önlemlerini alıyorlardı. Geçitkale'ye Hüseyin'in oğlu Eti görevlendirildi.

Bu arada Tsiro'nun öldürülmesinden sonra Türkler'e onca ateş açılmasına karşın hiçbir sonuç alamamaları Karayannis'i çılgına çeviriyordu. Bunun üzerine ansızın mevzilere Rumlar ateş açtılar.

Mehmet bir gece yine Nitsa ile buluşmaya gitmek için gizlice karanlıkta yola çıkmıştı. Rumlardan biri onu görmüş, çatışmışlardı. Mehmet omuzundan vurulmuştu. Kendini Nitsa'nın odasına zor atmıştır. Nitsa, Mehmet'in yarasını temizlemiştir. Mehmet uyandıktan sonra gitmek için hazırlık yapmıştı. Nitsa, Mehmet'e hazırladığı zarfı verdi, gidince okumasını istedi. Mehmet kendini zor olarak Türk mezarlığının yanındaki mevziye atmış,

orada baygın bulunmuştu. Hemen arkadaşları tarafından sağlık ocağına taşındı. Davut, Mehmet'in cebindeki zarfı bulup almıştır. Eti Rumca bildiği için okumaya başladı. Zarfın içinden bir kadın bir erkek bir de bebek resmi çıkmıştır. Eti ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Nitsa'nın Mehmet'ten hamile olduğunu herkes anlamıştı. Davut bu duruma çok şaşırılmış, Deli Hristo'nun kızı olduğunu öğrenince hepten çılgına dönmüş, bağırıp çağırmaya başlamıştır. Bu sırada Karayannis, Hristo'yu çağırıp vurulan kişinin kan izlerinin Hristo'nun evinde olduğunu söyleyerek Nitsa'nın odasına girdiler. Nitsa, Mehmet'in gece giydiği kıyafetleri giymiş duruyordu. Babası olanları anlamış, Nitsa'yı dövmeye başlamıştır. Nitsa tekmelerin etkisiyle bebeğini düşürmüştür.

Mehmet, Nitsa'nın gebe olduğunu iyileşince öğrenmişti. Mehmet TMT'ye karşıda suç işlemişti. TMT için tehlike yaratmıştı. Eti, Mehmet'e istemeyerekte olsa cezalandırılacağını söyledi. Mehmet'i görevden almış, silahını da almıştır. İki ay mevzide duramayacaktı. Mehmet dışlanmaya başlamıştı. Kimse selam vermiyor, onu yolda görenler kafasını çeviriyordu. Mehmet hastaneden çıktıktan sonra eve gelmiştir. Davut onu dövmüş ve evden kovmuştur. Mehmet'te cezasını çekmek için annesi, kız kardeşi ve teyzesiyle vedalaşıp gitmiştir.

Hristo tarafından dövülen Nitsa apar topar hastaneye kaldırılmıştır. Herkes ona soğuk davranıyor, laf atıyordu. Deli Hristo, Nitsa'yı evde görmek istemediğini onu Londra'ya göndereceğini söyledi. Bu durumu öğrenen Nitsa, can dostu Niki'den yardım ister. Niki'ye mektup verip onu Mehmet'e vermesini ister. Mehmet kararını vermiş, Nitsa ile buluşmak için yola koyulmuştur. Niki tedirgin, korku içinde Nitsa'nın verdiği mektubu Mehmet'e vermek için yola çıkar. Zarfı Mehmet'e verir. Nitsa ile ilişkilerinin Hristo tarafından öğrenildiği Mehmet'e söylemiştir. Nitsa'nın Hristo'dan dayak yediğini ve bebeğini düşürdüğünde söyler. Mehmet bu duyduklarından sonra çok üzölmüş adeta dünyası yıkılmıştır. Kararını vermiş, Hristo'yu öldürmüştür. Kurşun sesleri karargahtan duyulmuştur. Bu arada Deli Hristo'nun evinde öldüröldüğünü duyan Karayannis çıldırmış, 'Töürlere öölüm, ööç alınacak, Töürleri temizleyelim' gibi sözcöükler kullanmıştır. Mehmet, Nitsa'nın mektubunu okumuş 'Bir Güün Belki kavuşuruz' ümidi vardı. Hatta Londra'ya gitmeyi düşünmüştü. Rumlar uzun süren hazırlıklarını sonra Boğaziçi'ne hücum ederler. O sırada Mehmet, Rumların Töürlükler hakkındaki kötü konuşmalarını ve ellerinde silahlarla köyüne doğru ilerlediklerini görmüştür. Ailesini ve akrabalarını arkadaşlarını, TMT'de içtiği andı anımsadı. Silahını alır ve savaşa doğru koşar.

KARAKTERLER

AŞKARAKTER= Mehmet Boğaziçi köyünde ailesi ile birlikte oturan bir Türk gencidir. Boylu poslu, yakışıklı, kahverengi gözleri karaya çalan dağınık saçları vardır. TMT'nin ant miş bir arısıdır. Nitsa adındaki Rum kızına âşık olmuştur. Nitsa'nın babası Türk düşmanı lan Deli Hristo'yu öldürür.

YAN KARAKTERLER

NİTSA= Boğaziçi köyünün Rum mahallesinde ailesi ile yaşar. Mehmet ile birbirlerine âşıktırlar. Mehmet'ten hamile kalır. Babası tarafından bebeğini yitirir. İri yeşil gözleri, duru doğal bir güzelliği vardır. Kumral saçlıdır.

DAVUT= Mehmet'in babasıdır. TMT'nin önde gelenlerindendir. Vatansever, ülkesi için canını feda etmekten çekinmez. İyi bir güreşçidir. Bu yüzden Pehlivan lakabını almıştır. Rumları hiç sevmez. Boylu poslu, güçlü kuvvetli bir adamdır.

ZEHRA= Mehmet'in annesidir. Çalışkan ailesine karşı sorumluluklarını fazlasıyla yerine getiren bir bayandır. Oğlu Mehmet'i çok sever. Hep onun yanında olmuştur.

BAYRAM= Mehmet'in yeğenidir. TMT'de görev alır. Aynı zamanda traktör sürücüsüdür. Mehmet'e her türlü yardımda bulunur. Hiç yanından ayrılmaz. Babası oldukça varlıklıdır. Okumamıştır. İş konusunda yırtık, yürekli, güvenilir ama kız konusunda çekingen bir gençtir.

DİNÇER= Mehmet'in yakın arkadaşıdır. 18 yaşındadır. Pelin ile düğünleri olur. Yoksul bir ailenin çocuğudur. Köyde iyi bir avcı olarak tanınmıştır. Babasına işlerde yardım eder.

MARİYA= Nitsa'nın annesidir. Kocasının tersine Türklere karşı kin duymuyordur. Nitsa'nın Türk genciyle ilişkisi olduğunu, ondan gebe kaldığını öğrendikten sonra bile kızının yanında olur.

HASAN= TMT üyesidir. Mehmet'in amcasının oğludur. Mehmet'i TMT'ye üye yapar. Vatansever birisidir.

TAHİR= Dinçer'in babasıdır. Topraksız köylüdür. Altı çocuk babasıdır. Çalışkan birisidir.

NIKİ= Nitsa'nın can dostu, sırdaşı, iyi bir arkadaşıdır. Nitsa için tehlikeyi göze alıp gece yarısı Nitsa'nın verdiği mektubu Mehmet'e götürmüştür.

SALİH= Köyde üzüm suyundan zivaniya çıkaran tek kişidir. Bu durum onun için mutluluktur. Şen şakrak birisidir.

SÜLEYMAN DEDE= 80 yaşında hayatı boyunca pulya avı yapar. Rumlara çok kızar.

ÖĞRETMEN ERTUĞRUL= Köyde TMT'nin başkanı 28 yaşında, kısa boylu, atletik vücutlu genç bir adamdır. Saçları hafif dökülmüştür. Evli ve üç kız babasıdır. Eşi de öğretmendir. Köyde iyi bilinen, sevilen ve sayılan bir kişidir. Atak, girişken birisidir.

MUHTAR HÜSEYİN= 52 yaşında, orta boylu ve şişmandır. Kır saçlı ve gürdür. Dürüst, güvenilir, saygın, yürekli ve korkusudur. Sorunu olup ona başvuran ve sonuç alamayan kimse yoktur. Eli açıklığı ile ünlüdür. Rüştüye bitirmiş sonra çiftçiliğe başlamıştır. Tarlasını, katırlarını arabasını satmış eski bir köy otobüsü alarak çiftçiliği bırakmıştır. Köyün ilk TMT'cisidir. TMT'nin çok güvendiği ve değer verdiği kişidir. Evli beş oğlu bir kızı vardır.

FAHRİ= Bahçeler köyündendi. Boğaziçili bir kız ile evlenmişti. Bahçe işi yapıyor. Ürettiği sebzeleri pazarlayarak ailesine iyi bir geçim sağlıyordu. Üç oğlu, iki kızı vardır.

Altıncı çocuğunu bekliyordu. İşine, malına düşkün biriydi. Köyde kaybolmuş bir daha haber alınamamıştır.

TUNCER= TMT'cilerdendir. Mevzi sorumlusudur.

TANER= Mücahittir.

İLKER= Mücahittir.

ERTAN= Arabanın sürücüsüdür. Mehmet'i sağlık ocağına götürür.

HAKKI= Genç bir mücahittir.

FEVZİ= Rum tuzağı sonucu can verir.

DERVİŞ= 15 yaşında, çiftçilik yapan babasına yardım eder. Rumların tuzağı ile gözlerini kaybeder.

MEHMET ALİ DAYI= Bulli lakaplıdır. Mehmet'in köylüsü, uzaktan akrabasıdır. Yaşlıdır. Rumlar koyun sürüsünü kaçırmışlardır.

YILDIRIM= TMT'cidir. Ekibin başıdır.

ETİ= Hüseyin Dayı'nın oğludur. Üniversite bitirmiştir. Orta boylu, tıknaz, genç bir adamdır. Lefkoşa'da Türk Cemaat Meclisinde yönetici olarak çalışır. Köyde çok sevilir. Mücahittir. Kod adı Hitit'tir.

EMİNE= Hüseyin'in karısıdır. Eti'nin annesidir. Yumuşak başlı, sessiz, her şeye katlanan, sınırsız özverisi olan bir kadındır. Tüm çocukları içinde Eti'yi bir başka severdi.

MAHMUT= Mücahittir.

ABDULLAH= Mücahittir.

FUAT= Sürücüdür. İskele'ye Eti'yi getirir. TMT' çilerdendir.

KEMAL BEY= İlkokulda öğretmenlik yapar. Uzun boylu, kır saçlı, gözlüklü bir
ydydir.

NECDET= Kısa boylu, tıknaz, saçları hafif kırışmış yakışıklı, 40 yaşındadır.
ti'nin ortaokul hocasıdır.

AYER BEY= Öğretmen TMT' cidir. 40 yaşında, uzun boylu, esmer bir adamdır.

KENAN BEY= Polis komutanıdır. TMT' de Eti ile görev yaparlar. 50 yaşında, kır
saçlı, orta boylu, tıknazdır.

BAĞDADI= Kısa boylu, saçları hafif dökülmüş, şişmandır.
İskele'de garsonluk yapar.

AHMET= Mücahittir.

CAHİT= Mücahittir.

BEKİR= Kayıp çobandır. Çalışkan birisidir. 45 yaşında çok kazanmış, kazandığını
toprağa yatırmıştır. TMT ant içmiş biridir. Evli ve beş çocuk babasıdır. Rumlar tarafından
öldürülmüştür.

BİPİRO İBRAHİM= Hiç denecek kadar az toprağı vardı. 60 yaşında çobandır.
Küçük eski bir evde yaşıyor. Evli dört çocuğı var. Öldürülmüştür.

DİLEK= Mehmet'in kız kardeşidir. Abisinin yanından hiç ayrılmaz.

YUSUF= Kelle Dayı'nın oğludur. 13 yaşındadır. Deli Hristo'nun harnup toplamada avut'u geçtiğini kendisine söyleyen kişidir.

ARİF= Mücahittir.

OSMAN= Gençtir. Okumamış çobanlık yapar. Ufak_tefek, güçsüz_kuvvetsiz ancak örekli ve ataktı. Amerikalı Türk düşmanı Tsiro'yu öldürür.

İKİNCİL KARAKTERLER

HRİSTO= Kendisine Deli Hristo derler.Rum'dur. Türkleri hiç sevmez. Tam bir Türk düşmanıdır. Türklere köpek diye hitap eder. Nitsa'nın babasıdır. Bağnaz Elen milliyetçisidir. Türk sözcüğünden nefret ederdi. EOKA' cılardandır. Boylu poslu, güçlü kuvvetlidir. Kızının bir Türk genci olan Mehmet'ten gebe kaldığını öğrenmesi üzerine çıldırmış, kızını döverek bebeği öldürmüştür.

REMZİ= Seilmeyen, bozguncu, patavatsız biridir. Mehmet'ten dört yaş büyüktür. Kendinden yaşça küçüklerin arasına girip ortalığı karıştırır.

YORGO= Nitsa'ya asılan Rum aylarca peşinde koşar, sonunda ona zorla sahip olmak istemiştir. Kaba, haşın, şarlatan birisidir.

ALEKSİ= EOKA' cıdır.

KARAYANNİS= EOKA örgütü lideridir.

LEFTERİ= Karayannis'in yardımcısıdır.

MAKARİOS= Rum cumhurbaşkanıdır.

TSİRO= Lakabıdır. Asıl adı unutulmuştur. Boğaziçi'nde yoksul bir ailenin çocuğu olarak doğmuştur. Genç yaşta Amerika'ya gitti. Türklere aşağılayıcı laflar söyler. Türk düşmanıdır. Çoban Osman tarafından öldürölür.

STAVRİNİDİS= Rum askeridir.

KOSTA= Mehmet'in attığı kurşunla yaralanan Rum askeridir. Aynı zamanda o da Mehmet'i kolundan yaralar.

MİHAİL= Karakol'un sorumlu polis subayıdır.

ALEKSİ= EOKA lideridir.

KİRİYAKOS= Üst düzey yöneticisidir.

RAFET= Mehmet'e sürekli kötü laflar dokunduran kişidir.

PAPAZ, EOKACILARDIR.

ARKA KARAKTERLER

Davut'un arkadaşları, Cuma Amca, Köylöler, Rum Muhtarı, Öğretmenler, Rum Çoban, Tsiro'nun Amcası, Rum Polisler, Serdar, Doktor, Hemşire, Ebe, Üst Düzey Yöneticileri, Hasta Bakıcıları, Kelle Dayı, Pelin, Ahmet, Metin, Kezban, Dimitri, Altay, Turgut Dayı, Kara Salih, Yasemin, Küçük Mehmet, Şevket Dayı, Hasan Bulli Kardeşlerdir. Mida, Musa Dayı, İskit Dayı, Gogo, Cora Dayı, Ertan, Nihat Bey, Fatma, Stalin, Ateşli'dir. Refet, Mustafa, Özer, İbrahim, Halil, Talat'tır.

MEKÂN

Olaylar Boğaziçi köyünde geçer. Geçitkale'de (Rum mahallesinde, Türk mahallesinde) Beştulum Köprüsü, Masatepe, Lefkoşa, Cenktepe, Mermertepe'de geçer.

AÇIK MEKÂN= Mehmet'in Nitsa ile evlerinin avlusunda buluşması, öpüşüp, kollarlaşmaları. Mehmet, Bayram ve Derviş meyhanede içki içip eğlenmeleridir. Bayram'la köprüde oturup eğlenmeleridir. Nitsa ile birlikte oldukları gecedir. Nitsa ile buluştuğu günlerdir.

KAPALI MEKÂN= Lefkoşa'da İskele'de savaşlarda verilen şehit ve yaralı haberlerinin olması. Türklerin komşu köy olan Geçitkale'ye göç ettikleri haberleridir. Mehmet'in görevden alınıp, ceza verilmesidir. Mehmet'in babasından dayak yemesi, evden kovulmasıdır. Nitsa'nın babasından dayak yiyip bebeğini düşürdüğünü ve Londra'ya gönderildiğini öğrenmesi kapalı mekânlarıdır.

ZAMAN

KRONİK ZAMAN= Vardır. Olaylar belirli bir sıra içerisinde gelişmektedir.

ROMANIN YAZILIŞ ZAMANI= 2002

VAKA ZAMANI= 1963_1964 Rum saldırıları anlatılır.

AKRONİK ZAMAN= Ara ara geriye dönüşler görülür. SF:19 Mehmet'in TMT'ye girişini anımsaması vardır. SF:23 Hristo on yaşında iken Türkler, Yunanlılar için 'Küçük Asya Bozgunu' yaratarak Megali İdea'nın önünü kesmişlerdi. Yunan bayrağını çekip köy papazının peşinde Türk Mahallesi'ne yaptıkları yürüyüşü 'Zito Enosis' diye haykırımlarını anımsar. SF:26_27_28' de Hristo_Davut yıllar önce başladığı harnup toplama yarışını anlatır. SF:106'da Amerikalı ozan Dennis Skiotis'in Türkler için söylediği kötü sözleri Karayannis'in anımsamasıdır. SF:347 Nitsa ile ilk tanışmaları aklına gelir. SF:347'de Mehmet'in Niki'den Nitsa'nın yazdığı mektubu almasını anımsamasıdır.

DİL VE ÜSLUB

Romanın sade, açık ve anlaşılır bir dili vardır. Az da olsa argo kelimeler kullanılmıştır. Roman dört bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler kendi içinde numaralarla numaralandırılmıştır. Atasözleri ve deyimler bulunur.(Kendi kendine gelin güvey olmak, meğini taştan çıkarmak, avuç açmamak, içi içine sığmamak, içine sindirmek, gözü pek, in ceviz, gönül eğlendirmek, kabına sığmamak, damdan düşer) gibi. Üslup akıcıdır. Karakterlerin kendi aralarında konuşma diyalogları çok fazladır. Eş anlamlı sözcükler kullanılmıştır.(Ufak_tefek, güçsüz_kuvvetsiz, eğri_büğrü, delik_deşik)gibi. Romanda fiiller çok sık yer alır.(Titreye titreye, üşüye üşüye, dakikalar dakikaları, düşüncüler düşünceleri, düşler düşleri, ağladı ağladı, zangır zangır, büküm büküm, dolayım dolayım, öldü öldü, kıvrım kıvrım, avaz avaz, renk renk, biçim biçim, sıcak sıcak, kıkır kıkır, dirhem dirhem, sarsıla sarsıla)gibi.

BAKIŞ AÇISI

Yazar_anlatıcı bakış açısı vardır.

3.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT ROMANLARIYLA İLGİLİ YAZILANLAR

Bir Gün Belki adlı romanın kurgusu Kıbrıs'ta 1963 sonrası Rum saldırıları
indeki çatışmaların oluşturduğu bir omurgaya yaslanırsa da, bunlar daha belirgin olarak
çıkan, birbirine sevgiyle aşkla tutulmuş iki farklı halktan insanın bu merkezdeki
ereleridir.

Bunu belirtirken, romandaki tarihsel arka planın görünmezliğini söylemek
mıyorum. Tam tersine bu tarihsel arka plan, tam da böyle bir serüvenin sıcak örgüsü
de insanı boyutuyla ortaya çıkmış oluyor ve kanımca, son on yıldır gerek Türkiye'de
ekse dünyada belirgin olarak ortaya çıkan tarihi roman yazma girişiminden de bu noktada
ılıyor. Bir Gün Belki'nin Kıbrıs Türk romancılığında önemli bir yere sahip olacağını, etki
nının Kıbrıs'la sınırlı kalmayacağını, şimdiye değin yazılmış ve yayımlanmış romanlar
risinde sunmadaki ustalıklı tartışılacağını düşünüyorum.

METİN TURAN

Bir Gecede, savaşın tüm acımasızlığıyla sürüp gittiği Kıbrıs'taki bir dağ köyünde
şananları anlatıyor; acıları, sevdaları, korkuları, tutkuları, zulümleri, ihanetleri...

Türklerle Rumların bir arada dostça yaşadığı bu dağ köyünde savaşın, bir gecede
sanları nasıl acımasız bir ölüm makinesine dönüştürdüğünü yıllara dayanan dostlukları bir
da nasıl yok ettiğini tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Kıbrıs dramını birebir yaşamış
ri olarak o acılı günlerin olaylarını, tüm gerçekliğiyle ve görselliğiyle anlatan yazar İsmail
ozkurt, Bir Gecede romanıyla diğer romanlarında olduğu gibi bir kez daha evrenselliği
akalıyor: Günümüz dünyasının barışa ve halkların kardeşliğine ne kadar çok ihtiyacı
duğunu haykırırcasına... Yabancı halklar için dostluklar yılların sıcaklığıyla gelir;
üşmanlıklar ise Bir Gecede

VEYSEL DİKMEN

İsmail Bozkurt Kıbrıs'ta etkin görevlerde bulunmuş bir politikacı ve devlet adamıdır.
Lefkoşa, Geçitkale, Boğaziçi bölgesi Mücahit komutanlıkları, Türk Cemaat Meclisi ve

olumcu Kurtuluş Partisi Başkanlıkları, Kültür ve Turizm Bakanlığı geçmişteki bu evlerinden birkaçı. Ayrıca makale ve denemeleriyle kendini Kıbrışlı okurlara kabul etmiş bir yazar.

Türk okuru, daha önce Cem Yayınevince yayımlanan ‘Kızıl Meydan’da Bir Uçak’ adlı abıyla tanınmıştı. İsmail Bozkurt bu kez Yusufçuklar Oldu mu? Adlı bir romanla çıkıyor rk okurunun karşısına Bozkurt yine aynı yalın ve i ten anlatımıyla. Bir aydının romanıdır. yetişmiş sorumluluklarının bilincinde namuslu bir aydının... Aynı zamanda Kıbrıs’ta şanan olayların insan dünyasında yol açtığı yıkımları küçük hesaplara dayalı siyasal kişmeleri ve toplumsal çalkantıyı da başarıyla betimliyor. Kemal’in bireysel hesaplaşması nu ta doğruyu arayan bir aydının hesaplaşmasına dönüşüyor.

ATILLA ÖZKIRIMLI

4.BÖLÜM

İSMAİL BOZKURT İLE YAPTIĞIM RÖPORTAJ

İsmail Bozkurt ile bire bir yapmış olduğum sıcak, samimi ve içten röportajda ilk
Sayın İsmail Bozkurt'tan kendisini tanıtmasını rica ettim.

1) Kendinizi tanıtır mısınız?

1940 Kıbrıs doğumluyum. Güney Kıbrıs'ın Boğaziçi köyünde doğdum. İlkokulu
Orta ve liseyi Gazi Magosa' da Namık Kemal Lisesinde okudum. Sonrada
Üniversite eğitimimi Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesinde yaptım. Üniversite
Kıbrıs'a dönüp çalışmaya başladım. Savaş çıktı. Mücahit oldum. Yıllarca mücahitlik
yaptım. Kısa süre sonra politikaya atıldım. Uzun yıllar milletvekilliği bakanlık
yaptım. Politikadan ayrıldıktan sonra kendimi edebiyata ve kültüre verdim. Doğu Akdeniz
Üniversitesinde yedi yıl Kıbrıs Araştırma Merkezi başkanlığı yaptım. Bu arada kitaplarım
yayımlandı.4 roman,1 deneme,1 öykü,2 gezi, 20 araştırma kitabı yayımladım. Şuanda da
çalışmaktayım.

Kendisini daha yakından tanıma imkânı bulduğum İsmail Beye edebiyatta kimden
etkilendiği ve hangi akımın etkisi altında kaldığı sorularını yönelttim.

2) Edebiyatta kimden etkilendiniz ve hangi akımın etkisi altında kaldınız?

Edebiyatta doğrudan doğruya belirli bir kişiden etkilendim demek mümkün değil. Ben
hemen hemen bütün Türk yazarlarını okudum. Yabancı yazarların önemli bir bölümünü
okudum. Çok sevdiğim yazarlar var. Ama muhakkak şundan etkilendim demek mümkün
değil. Çünkü birçok yazar var. Akım olarak ben kendimi gerçekçi bir akım yani realizm
akımında buluyorum. Roman ve öykülerimde olabildiğince gerçekçi anlatmaya çalışıyorum.
Ben anlattığım olaylarda çoğu kez bire bir yaşanmış olaylardır. Karakterler çoğu kez tabi
güçlü olanlarda var ama yaşanmış hatta yaşayan karakterlerdir. Dolayısıyla gerçekçi çizgiyi
benimde görüyorum.

Örneğin; Bir Gün Belki adlı romanımda ele aldığım Kıbrıs yaşantısı ve Kıbrıs' da
yümde yaşadığım bir hikâyeyi doğrudan yazdım. Hatta bu romanın çok okuyucudan
yama istendi. O kadar realist ve kendini çeken bir hikâye olduğu için hayatımdan
nmişçasına kitabı okuyan herkes ' başkahraman Mehmet sen misin?' diye sorularla
rşılaşıyorum. Beğendiğim yazarlar Yaşar Kemal, Reşat Nuri Güntekin, Dostoyevski,
lstoy gibi yazarları genellikle okurum.

3) Kıbrıs Türk Edebiyatının durumu nedir ve nereye doğru gitmektedir?

Kıbrıs Türk Edebiyatında tabi birçok sorunlar vardır. En büyük sorun memleketin
küçük olmasıdır. Memleketin küçük olması dolayısıyla, yayınevlerinin olmaması, kitap
ayınlamanın zor olması, yayınlansa bile çok az sayıda yayınlana bilmesi bunlar büyük
problemlerdir. Ama buna rağmen Kıbrıs Türk Edebiyatında çok iyi verim olduğunu
düşünüyorum. Verimli bir edebiyattır. Pek çok arkadaşlar üretmektedirler. Sürekli genişleyen
ve zenginleyen bir edebiyat olduğunu düşünüyorum. Birçok arkadaş benimde dahi eserlerimiz
yabancı dillere çevrildi. Bu tabi güzel bir şey yakın zamanda kaybettiğimiz şair Osman
Türkay iki kez Nobel ödülüne aday gösterildi. Bunlar edebiyatın iyi yolda olduğunu gösterir
ve son yıllarda da sayısal olarak da ciddi bir artış vardır. Bu bakımdan bütün zorluklara
rağmen Kıbrıs Türk Edebiyatı iyi yolda olduğunu giderek daha genişleyip daha yaygınlaşarak
Kıbrıs Türk halkının yazıya aktarmada önemli bir araç olduğunu düşünüyorum.

4) Eserleriniz topluma ulaşmış mıdır?

Eserlerimin topluma ulaştığını düşünüyorum. Birinci romanım Yusufçuklar Oldu mu?
Üç baskı yaptı ve şuanda da elde bulunmuyor. Diğer tüm eserlerim ikişer baskı yaptı ve
onlarda yok yeni baskı yapılması gerekir. Okuyucudan da aldığım bilgilerle de anlıyorum ki
ulaşmıştır. Birçok kimse okumuştur. En ummadığım olmayacak yerlerde romanımı
okuyanlarla, sorular soranlarla karşılaşıyorum, İşte burada ne olacak? Bunun devamı var mı?
Gibi sorularla karşılaşıyorum. Bu bakımdan ulaştığını düşünmüyorum. Benim romanlarda da
doğrudan Kıbrıs' anlatıyorum. Kıbrıs insanını, buradaki yaşamını, Kıbrıs'ın kültürünü
anlattığım için insanlar kendilerini buluyorlar ve dolayısı ile ilgi duyuyorlar.

5) Yusufçuklar Oldu mu? Adlı romanınıza neden böyle bir isim
ununuz?

Aslında kitaba ad koyma konusunda benim her zaman sıkıntım var. Zor ad bulurum.
e bir şeyden etkilendim. İtalyanların çok ünlü bir yazarı var. Umberto Eco' ya diye Nobel
nmıştır. Onun bir yerde söyleyişini okudum. En ünlü romanının adı 'Gülün Adı'dır.
ortajda da yazarın kendisine soruyorlar 'Romanınızın adı niye Gülün Adı. Konu ile hiçbir
yok. Her insanın bir adı, bu adın bir anlamı var. Ama adı taşıyanın, ille de adla bir
(anlamı bakımından)olması gerekmez ki. Önemli olan iletişimi sağlayacak bir adın
asıdır. Roman için de böyledir. Romanın adı ille de konusu ile ilgili olacak diye bir kural
Benim de içimden öyle geldiği için romanın adı Gülün Adı koydum.'diyor. Umberto
nun bu düşüncesi beni etkiledi. Doğru ve yerinde bir düşünce olarak geldi bana.
hanımı yazdıktan sonra adını koyarken bu düşünce ile hareket ettim. Ad, Kıbrıs'la ilgili bir
ışım yapsın istedim. 'Yusufçuklar Oldu mu? Adı, bu bakımdan bana uygun geldi.

6) Mangal adlı romanınızda topluma vermek istediğiniz mesaj nedir?

Mangal'ın bir toplumsal boyutu var. Bir de bir aşk boyutu var. Aslında orada iç içe
miş olaylardır. Benim orada vermek istediğim toplumdaki birçok bozuklukları topluma
termektir. Bunun yanında erdemli kişilerin karşısında babası bile olsa sırf kendi gururunu
umak için ona dahi karşı çıkacağını gösterir. Yani erdemin önemini vurgulamak istedim.

7) Bir Gün Belki adlı romanınızda Mehmet ile Nitsa aşkı gerçekte
şanmış mıdır?

Bire bir aynı denilemez. Ancak ona benzer bazı öyküler vardır. Mehmet ile Nitsa aşkı
çerçevesi içinde olaylar gerçekleşiyor. Ama bir köydeki Türk halkı ile Rum halkının
kâyesidir. Gerçek yaşanmış hikâyedir. Bazı aşk hikâyeleri vardır. Onların kurguları bir
man haline getirdim. Ama yüzde yüz de bu aşk yoktur.

8) Üç romanınızda da özellikle savaşı ele almanızdaki amaç nedir?

Ben savaşı görmüş bir kişiyim. 23 yaşında iken savaşı gördüm. Kendim bizzat savaşın içinde bulundum. Uzun yıllarda bir bölgede komutanlık yaptım. Bu yıllarda da çok acılar gördüm. İnsanların ne acılar çektiğini gördüm. Dolayısı ile hayatımın çok önemli bir kısmını savaşta geçirdim. Benim hayatımın değil toplumunda çok önemli yaşadığı bir dönemdi. Belli ki benim için onlar yer etmiş. Ne kadar başka şeyler yazsam da onlara doğru gidiyor. Savaşla geçirdiğim yılların izleridir. Ben gerçekçi olmaya çalışıyorum. Olabildiğince bire bir olayları anlatırsanız kendi yaşamışlıklarınızı ya da gözlemlerinizi anlatacaksınız. Onlarda bu savaşlardır. Benim hayatımın çok önemli bir kısmıdır.

9) Genç kuşak hakkında, özellikle yazar olan gençlerle ilgili ne düşünüyorsunuz?

Çok iyi gençler vardır. Dili iyi kullanan yazar gençler vardır. Ben gençleri hep teşvik ederim. KIBATEK vakfımız vardır. Onun başkanıyım. Onlarla çıkardığımız 'Turnalar' adlı dergi vardır. Bu edebiyat dergisinde gençlerin ürünlerine muhakkak veririm, teşvik ederim. Birçok gencin ilk şiirini, öyküsünü de ben yayınladım. Gençleri teşvik etmek gerektiğini düşünüyorum. Gençlerin acemi olması, dili iyi kullanamaması doğaldır. Onları eleştirmek, hemen kenara itmek, azmini gönlünü kırmak doğru değildir. Teşvik gören gençlerden de çok iyi sonuçlar alınıyor.

10) İlk yazmaya ne zaman başladınız?

Çocukluk yıllarımda 1940'larda burada İngiliz koruması vardı. İngilizler bir sürü kitaplar koydular. Sansür, kitap getirtmek yasaklandı. Benim okuduğum yıllarda kitap diye bir şey yoktu öğretmenimizin tahtaya yazdığıyla idare ediyorduk. Bir gün öğretmenimin odasındaki kütüphaneyi görünce birçok kitabı yan yana görünce çok şaşırmıştım. Köyümüzde kitap yoktu. Rahmetli babam köy ile merkez arasında taşımacılık yapardı. Babamın arabasındaki yardımcısına köyden birisi eski para 2 şilin verdi. Bu para karşılığında 2 roman getirdi. Romanın ne olduğunu bilmiyordum. Bende bu olayı görünce bir şekilde harçlıklarımı ödeyerek muavine 2 şilin verdim ve bana kitap getirmesini istedim. Kitaplardan ilki "Vahşi Kız Sevdim" Bekir Kara'nın eseri o zamanlarda çok meşhurdur. İkincisi de: "Çocuklara"

n Masallar” diye bir kitaptı. Bendeki okuma açlığını hissettim, kitap okuma aşkı başladı. me ne geldiyse okudum. Dedem köyün muhtarıydı köy kahvesinde gazete okurdum. Bu da elime geçen her kitabı okudum, hatta nerden bulduğumu bilmem ama Reşat Nuri’nin kuşu romanını da bu sırada okudum. Sonra Larnaka’da ortaokula başladım. Okuldaki kütüphanedeki tüm kitapları kısa bir sürede okudum okudukça yazmak istedim yavaş yavaş öykü yazmaya başladım. Liseye başladım, lisede daha büyük kütüphane vardı. Orada romanın ne olduğunu öğrendim. Sonra roman yazma isteği başladı. Lisede yazdığım birkaç öykü öyküm yayınlandı. Şiir hiç yazmadım, hep düzyazı yazdım. Üniversite, daha sonra orada savaş başladı.

Bu orada orta 3.sınıftayken İngiliz kampında çaycılık yapıyordum. Askeri kampta öğle arasında ulaşım sorunu olduğu için dışarı çıkamıyordum. “Her şey Unutmak İçin” adlı bir oyun yazdım. 3 perdelik olan bu oyunda ilk iki perde Türkiye’deki İstiklal Savaşı ile ilgili, üçüncü perde ise Kıbrıs’ da ki olayları yazdım. İzinsiz oyun sahnelenmiyordu, son perdeyi sahnelemedim. Köyün büyük avlusu olan bir yerde diğer köyden gelen kişilerle epey kişi olduk. Oyunu sahnelerken İngiliz askerleri geldi son perdeyi sahnelemedik. Asker müdahale etti; aile üyelerimiz araya girdi aradaki gergindi yatıştırdı. Sonra üniversite devam etti. Çok roman yazıyorum. Romanın doğrudan hayatı tanıttığına inanıyorum. Bu roman aşkı bende bitmedi, daha sonra ülkeme döndüm. Başka çalışmalar olu mücahit oldum. Geçitkale’ de mücahit başkanlığı oldum orada gazete çıkardım.

Politikaya atıldım o sıra yazmaya vakit ayıramadım. Oğlum engelli olduğu için Orkun Özkurt(Kıbrıs Türk Edebiyatı’na birçok eser kazandırmış şair ve yazardır.) onun tedavisi için 45 gün Moskova’ya gittim. Oradaki izlenimlerimi gazetede yayınladım. O sırada Türkiye’den dostlarım geldi.

Yekir Yıldız romancı, cem yayıncılık sahibi Ali Uğur onlar geldi. Tesadüfen yazılarımı gördü. Onları neden yazmıyorsun diyerek kitabımı basmak istediler. İlk kitabım Ali Uğur tarafından basıldı. Eserimin adı: “ Kızıl Meydanda Bir Uçak” adında gezi notları olarak çıktı(1987). Bu sırada roman yayınlama isteği başladı. Politikaya devam ettim.

1) Siyasi ve politik hayatınız milletvekilliği, cumhurbaşkanı adaylığınız gibi olayları edebiyatınıza nasıl yansıttınız?

Şimdi o dönemde okumaya devam ettim. Yazdım ama siyasi konularda yazı yazdım. Siyasi yazılar, bağlı olduğum partinin seçim bildirgesi hatta metriste yasalar bakımında uzmanlandım. Arkadaşlarım bana “Hamurabi” lâkabını taktılar. Hamurabi, Mezopotamya’da yazılı kanunları yazan kişidir bana da onun ismini verdiler. Kısacası siyasette iken edebiyatla

nam eser vermem pek mümkün olmadı. Sonlara doğru gezi notlarım yayınlandı. Eşimle m Abant tatilindeyken, ilk romanımı yazmaya başladım.

ufçuklar oldu mu? ” adında romanım 15 günde romanın çatısını hazırladım. İlk romanım andıktan sonra cumhurbaşkanlığına aday oldum, kazanamayınca milletvekilliğinden a. Doğu Akdeniz Üniversitesi’nde öğretim görevlisi oldum bir süre çalıştım.. Sonra uların arkası geldi ve 3 roman yayınladım. Bunlar: Mangal(1.baskı 1995 2.baskı 1997), ün Belki(2002),Bir Gecede(2005). Arada başka türde de eser verdim; “Puşkin’in Ağacı) deneme, Bücür (2006) öykü adlı kitaplarım yayınlandı.

12) Kıbrıs Türk Edebiyatı’na bakış açınız nedir, hakkında neler nüyorsunuz? Kıbrıs Türk Edebiyatı’nı da gördüğünüz eksiklikler nelerdir?

Kıbrıs Türk Edebiyatı’nı da gördüğüm en eksik olarak yayınevlerinin olmamasıdır. ye’ deki yazarlar yayınevi ile yaptığı anlaşmadan sonra, eserlerini yazdıktan sonra r şeye karışmaz her şeyi yayınevi üstlenir. Kıbrıs’ da ise yazar bir eseri yayınlamak için aasıyla, düzeltmenini bulması yani her şeyiyle kendi eserinin peşine düşmüş. i çıktıktan sonra yazar dolaşarak eserini elden dağıtması; tabi bu kültür bakanlığından aklanıyor. Devlet bir komisyon kurmalı, bu yönden yazarlar bakımından inanılmaz bir tı var. İnsanlar bu sebeple eserlerini başka Türkiye’de, özellikle İstanbul’da eserlerini nıyorlar orada yayınevi buluyorlar. Bu aslında güzel bir şey ama bunda da gümrük esi sıkıntı oluyor.

13)Siz Kıbrıs Türk Edebiyatı’nda kendinizi nerede görüyorsunuz?

Ben kendimi iyi bir romancı olarak görüyorum. Bu kanıya tüm romanlarımın ilgi nesine bağlıyorum. Çoğu romanlarım için birçok iyi yazılar yazıldı. Okuyucularımdan ğım tepkiler, özellikle Türkiye’ deki okuyucularım Kıbrıs’ ı biz sizinle tanıdık diyorlardı. gün Güzelyurt’ tan bir albay aradı; “Ben ve eşim adına size teşekkür etmek istedim, sizin enizde Kıbrıs’ı tanıdık dedi.” Birçok eserim başka dillere çevrildi. Makedoncaya, Rusçaya, ericeye, Bulgarcaya çevrildi. Hatta bu günlerde Mangal romanım Özbekçeye çevrildi na hazır yakında yayınlanacak. Bunlar benim iyi bir romancı olduğumu düşündürüyorum. en Kıbrıs’a sayılı romancı vardır. Örnek olarak Hikmet Afif Mapolar, bizde çok kişi roman dı, fakat bunlar şiir yazarken arada roman yazdılar devam etmediler bunun sebebi yayınevi hamasından da gelebilir. Meselâ Mehmet Yaşayan, şiir yazarken arada bir yada iki roman ırmıştır. Şu anda iyi romancı diyebileceğim ben varım, Özden Selenge, Bekir Kara, Oğul rnacıoğlu isimleri romancı orak gösterebiliriz.

Romanlarım Türk Dünyasında KKTC adlı sempozyumdan, Balkanlardan, Türkiye'den çok ödül aldım, iki fahri doktora vardır.

14) YDÜ' de verdiğiniz sempozyumda, " Kıbrıs tarihi yazılmıyor, biz birer yoruz."diyerek Kıbrıs tarihinin yok oluşunu anlatmıştınız, siyasi hayatınızla devlet na tarih türünde bir eser vermek istediniz mi?

Kültür Bakanlığı'nda görev yaparken, devlet yayınlarını kurdum. Bakanlık yaptığım ede 4-5 tane eser yayınlandı. Benden sonraki bakanlarda da devam ettirdi, yaklaşık 50 eser ıldı. Bu insanlar için iyi bir teşkid. Daha sonra devlet tarafından kaldırıldı. Kıbrıs hinde ilk defa bir şiir dahi olsa öyküde olsa telif hakkını getirdim belli bir ücret ödendi. Bu da Ali Uğur Bey 8 yada 10 Türk yazar ve şairini Kıbrıs'a davet etti. Bekir Yıldız, Şahap sel, Hababam Sınıfı yazarı Rifat Ilgaz gibi yazar geldi burada ilk kez kitap fuarı zenledik.

İlk kez yazar ve okuyucuları bir araya getirdik. Hatta bu yazarlar Türkiye' ye ndüklerinde " Kıbrıs' a Selam" diye ortak bir kitap yayınladılar. Bir bağlantı kurarak Ali ur Bey ile bir yakınlık kurduk, eserlerimi hep o yayınladı. Ali Uğur Bey ile de bir laşmaya vardık; her yıl birkaç Kıbrıslı yazarın kitabını yayınladı daha sonra yazarlarımızla asında bir anlaşmazlık çıktı. Ali Bey' in iş yerinde ortağıyla sorunları çıktı, işleri bozuldu, yerini devretti bu faaliyete devam edemedik. TMT (Türk Mukavemet Teşkilâtı) özel bir ojeje başlandı "sözlü tarih" 2000 kişi köy köy gezerek onlardan siyasi olay, savaş, tarih gibi onular hakkında bilgi toplandı. Bu olayları toplamak için, Kıbrıs ansiklopedisi hazırlamak bi bir projeye girişmek istedim 10 ciltlik kadar Kıbrıs hakkında her şeyi içeren bir nsiklopedi fakat hayata geçiremedim. Hayatta başarmadığım sayılı şeylerden birisidir bu nsiklopedi projesi. Biz bu projeyi 1986'da düşünmüştük. Bu projeyi yarım bıraktıktan birkaç ıl sonra Rum tarafı 14 ciltlik Rumca olarak Kıbrıs Ansiklopedisi çıkarmıştır. Biz bu olayı aha önce düşünmüştük fakat Rumlar bizden daha önce hayata geçirmişlerdir. TMT' ye önüllü katkı olarak yayın yapılmıyordu devlet tam olarak ilgilenmiyordu. Üniversitelerde yer er yardımcı oluyordu ilgisi çekmek istiyordum. TMT' de eskiden görev yapan kişileri onuşturmak istiyordum, çünkü TMT çok gizli bir teşkilâtı gizli olmasa kalkınamazdı. Örneğin 3 arkadaş aynı evde kalıyorduk ev arkadaşımın da TMT üyesi olduğunu bilmiyordum, birbirimizden habersizdik. Gönüllü olarak köye göreve gittiğimde rahmetli abamın da TMT' de olduğunu ve prafa "Petek Bey'i" olduğunu öldükten sonra öğrendim, kardeşimde TMT üyesiymiş çok şaşırdım. TMT' dek gizlilik ant meselesinden geliyordu. Silah, Kuran ve bayrak üzerine yemin ediliyordu. Üç maymunu oynuyorduk bu gizliliği hâlâ

üren kişiler var, konuşturmaya bilinçlendirmeye çalışıyorum. Bu olayları yazılı kaynağa
emediğimiz için iftira ve yalanlara başladılar. Konuşulmayanları dile getirmek istiyoruz.
ta bu TMT olayı tez konusu bile oldu.

15) KIBATEK hakkında bizi bilgilendirir misiniz?

KIBATEK açılımı, Kıbrıs, Balkanlar, Avrasya, Türk Edebiyatı Vakfı' dır. 1998
nda kurulmuştur.

Politikadan vazgeçtikten sonra Kıbrıs Araştırma Başkanlığı sırasında, tarih, edebiyat
de ilgilendim. Kıbrıs ve Balkan edebiyat sempozyumu ile Kıbrıs Türk Edebiyatı'nı
tmak, aynı zamanda Balkan Edebiyatı'nı da tanımiyordu, tanımak istiyordu. İlk
pozyum Kıbrıs' da yapıldı, ikincisi İzmir' de yapıldı. Daha sonra Türk Edebiyatı'ndan da
mek isteyenler oldu. Şuanda bir vakıf şeklini aldı, başkanı da benim. Ankara' da bir
neğimiz vardır. 30 ülkede de temsilciliğimiz var. Hatta korsan KIBATEK Kurumu vardır,
imle ilgisi yoktur. Yılda bir kaç kez sempozyum düzenliyoruz.

16) Şuanda ilgilendiğiniz herhangi bir eser var mı?

Şuanda bitirmek üzere olduğum Kuzey Kıbrıs Seyahatnamesi var. Evliya Çelebi'nin
0.yıl etkinliğine yetiştirmeye çalışıyorum.

“ Kaza” adlı bir roman hazırladım, fakat son rötuşları yapılacak. Trafik kazasını konu
n bir romandır. Kıbrıs Seyahatnamesi'nin yanında 4 ciltlik bir anı kitabı yazmaya
ladım.

Bununla birlikte çeşitli televizyon programlarından da teklif aldım, fakat kabul
nedim. Genelde siyaset, kültür, edebiyat alanındaki programlara konuk olarak katılıyorum.

İki yıl öncesine kadar DAÜ' de Kıbrıs Türk Edebiyatı dersi vermiştim, geri
neceğim.

DEĞERLENDİRME

ının ve yaşının büyüklüğüyle çekinerek gittiğim Sayın İsmail Bozkurt' un tatlı bir
essüm ile sıcak yuvasının kapılarını bize açtı.

Öncelikle hoş sohbetle bizi rahatlatı. Daha sonra bir çay molası derken, en samimi
ygularıyla ve içtenliğiyle sorularımızı yanıtladı.

Konuşma esnasında bizleri bilgilendirirken aynı zamanda üstün hayat deneyimi ile hayatının içinden kesitler sunarak bizlere öğütler verdi.

Hem güzel vakit geçirdik hem ailesiyle tanıştık, kendi hayatındaki küçük sırları ve deneyimlerini bizimle paylaştı. Hayatında tek eksik olarak bıraktığım ansiklopedi işidir. Çünkü de, ansiklopediden daha fazlasını, Kıbrıs Türk Edebiyatı'na ve Kıbrıs Halkına yaptığı çalışmalarla daha fazlasını sunmuştur. Umarım bu dileğini de gerçekleşir ve hayatta isteği tüm arzuları gerçek olur.

Öğrencilik hayatımda kazandığım en büyük kazançlardan birisi, İsmail Bozkurt ile tanışıp sohbet edip, yakından tanımaktır.

KAYNAKÇA

- KURT, İsmail, Bir Gecede Romanı, Cem Yayınevi, İstanbul 2005
- KURT, İsmail, Bir Gün Belki, Cem Yayınevi, İstanbul 2002
- KURT, İsmail, Mangal, Galeri Kültür Yayınları, Lefkoşa 1995
- KURT, İsmail, Puşkin'in ağacı, Zeytin Yayınları, Lefkoşa 2001
- KURT, İsmail, Yusufçuklar Oldu mu? , Cem Yayınevi, İstanbul 1991
- ORET, Cevdet, Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman, Varlık Yayınları, İstanbul 1981.
- YILU, Şemsettin, Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Romanları, Toker Yayınları, İstanbul 1976.
- YILUR, Şevket, Kıbrıs Türk Edebiyatı Ders Notları
- YILIN, Mehmet, Peyami Safa'nın Roman Sanatı ve Romanları Üzerine Bir Araştırma, S.Ü. Yayınları, Konya 1990.